

**AS SEB ELU- JA
PENSIONIKINDLUSTUS**

2008.A. MAJANDUSAASTA ARUANNE

Sisukord

Sissejuhatus	3
Kindlustusseltsi üldandmed.....	3
Tegevusaruanne.....	4
Raamatupidamise aastaaruanne.....	7
Juhatuse deklaratsioon.....	7
Raamatupidamise aastaaruanne.....	8
Bilanss	8
Kasumiaruanne.....	9
Rahavoogude aruanne	10
Omakapitali liikumise aruanne.....	11
Aastaruande lisad.....	12
LISA 1. Raamatupidamisarvestuse põhimõtted	12
LISA 2. Juhtkonna olulised hinnangud, mida on raamatupidamise aastaruande koostamisel kasutatud.....	23
LISA 3. Riski- ja kapitalijuhtimine	25
LISA 4. Raha ja raha ekvivalendid.....	33
LISA 5. Finantsvarad - investeeringud.....	33
LISA 6. Derivatiivid.....	34
LISA 7. Nõuded ja kohustused edasikindlustuslepingutest.....	34
LISA 8. Viitlaekumised, ettemakstud kulud ja muud nõuded.....	35
LISA 9. Immateriaalne põhivara	35
LISA 10. Materiaalne põhivara	35
LISA 11. Viitvõlad.....	36
LISA 12. Muud finantskohustused.....	37
LISA 13. Kohustused kindlustuslepingutest	37
LISA 14. Kindlustuslepingute tehnilised eraldised kindlustusliikide lõikes	38
LISA 15. Finantskohustused investeerimislepingutest.....	38
LISA 16. Aktsiakapital.....	38
LISA 17. Tulu brutopreemiatelt	39
LISA 18. Edasikindlustuslepingute tulud ja kulud	39
LISA 19. Teenustasutulu.....	39
LISA 20. Kasum/kahjum investeeringutelt	40
LISA 21. Kindlustuslepingute väljamaksed ja kohustuste muutus.....	40
LISA 22. Investeerimislepingute finantskohustuste väärtuse muutus	40
LISA 23. Tegevuskulud	41
LISA 24. Muud äritulud ja muud ärikulud	41
LISA 25. Tehingud seotud osapooltega	41
LISA 26. Tingimuslikud kohustused.....	42
Sõltumatu audiitori aruanne	44
Kahjumi katmise ettepanek	45
Juhatuse ja nõukogu allkirjad 2008. majandusaasta aruandele.....	46
AS SEB Elu- ja Pensionikindlustus aktsionäride nimekiri.....	47
AS SEB Elu- ja Pensionikindlustuse müügitulu vastavalt EMTAK 2008-le.....	48

Sissejuhatus

Kindlustusseltsi üldandmed

Ettevõtte nimi:	AS SEB Elu- ja Pensionikindlustus
Äriregistri number:	10525330 (EV Äriregister)
Juriidiline aadress:	Tornimäe 2 Tallinn 10150
Tegevusala:	Elu- ja pensionikindlustus
EMTAK kood	65111
Telefon:	+372 665 6840
Fax:	+372 665 6847
E-mail:	elukindlustus@seb.ee
Interneti kodulehekülg:	www.seb.ee

Audiitor

Audiitori nimi:	AS PricewaterhouseCoopers
Audiitori registrikood:	10142876
Audiitori asukoht ja aadress:	Pärnu mnt. 15, 10141 Tallinn, Eesti

Majandusaasta aruanne

Aruande bilansipäev:	31.12.2008
Aruande periood:	01.01.2008 – 31.12.2008
Aruande valuuta ja ühikud:	Eesti kroon (EEK), kroonides

Tegevusaruanne**Ülevaade ettevõttest**

AS SEB Elu- ja Pensionikindlustus on SEB Gruppi kuuluva SEB Eesti Ühispanga poolt 1998. aasta oktoobris loodud elukindlustusselts. SEB Grupp on Põhja-Euroopa finantsgrupp eraisikutele, äriklientidele ja institutsioonidele.

Alates 07.03.2008 on AS SEB Ühispanga Elukindlustuse uueks ärinimeks AS SEB Elu- ja Pensionikindlustus. Ärinime muutus kaasnes SEB Grupi kolm aastat väldanud nimemuutuse protsessi viimase etapiga, mille eesmärgiks on asuda kasutama SEB ühtset nime kõikidel oma sihtturgudel.

AS SEB Elu- ja Pensionikindlustuse eesmärk on pakkuda Eesti turul stabiilset ja usaldusväärset finantsteenust. Arvestades Eesti turu potentsiaali ja SEB Panga suuromaniku SEB Grupi pikaajalist elukindlustuskogemust, on SEB Pank kinnitanud elukindlustustegevuse üheks oma prioriteediks.

Eesti elukindlustusturg aastal 2008

2008. oli pööranguline aasta – kindlustusmaksete maht ja uute lepingute arv jäid väiksemateks eelnevate aastate vastavatest näitajatest ning oluliselt kasvas kliendipoolne kindlustuslepingute katkestamine. Kui pensionikapitali kogumine, mis on olnud turu üks peamisi mootoreid, näitas mõõdunud aastal kahanevat trendi, siis riskide kindlustamist majanduslangus niivõrd oluliselt ei mõjutanud.

2008. aasta jooksul kogusid elukindlustusseltsid 1 273 miljonit krooni kindlustusmaksid, mis teeb maksete laekumise kahanemiseks 33,5% (2007. aastal vastavalt 1 913,2 miljonit krooni).

2008. aastal kogutud kindlustuspreemiate mahust moodustasid 43,8% garanteeritud tootlusega kogumistoodete maksed, 45,6% investeerimisriskiga elukindlustuse maksed ning 10,6% riski- ja lisakindlustuse maksed (2007. aastal vastavalt 29,5%, 65,3% ja 5,2%).

Eelmise aasta jooksul sõlmiti Eesti elukindlustusturul kokku 63 148 elukindlustuslepingut, mis on võrreldes 2007. aastaga 8% vähem.

Kolmanda samba pensionikindlustus

Kolmanda samba pensionikindlustuse lepinguid sõlmiti aasta jooksul elukindlustusseltsides kokku 4 824, mis võrreldes 2007. aastaga kahanes 46,2%.

AS SEB Elu- ja Pensionikindlustuse tulemused

2008. aastal teenis AS SEB Elu- ja Pensionikindlustus kahjumit 90,4 miljonit krooni. Võrdluseks, 2007. aasta kasum oli 27,1 miljonit krooni.

Ettevõtte majandustulemustele on avaldanud mõju ennekõike 2008. aastal kestnud kapitaliturgude langus, mille tulemusena teeniti investeerimisportfellilt 93 miljonit krooni kahjumit. Kapitaliturgude langus oli väga laiapõhjaline ja puudutas praktiliselt kõiki varaklasse. Aasta vältel tegeleti aktiivselt investeerimisportfelli juhtimisega, vähendades riskantsemate varaklasside osakaalusid ja suurendades investeringuid Euroopa valitsuste võlakirjadesse ja tähtajalistesse deposiitidesse.

Müügitulemuse vähenemise põhjuseks on inimeste ettevaatlikkus investeerimisotsuste tegemisel ning süvenev ebakindlus seoses tööturul toimuvaga.

AS SEB Elu- ja Pensionikindlustus sõlmis 2008. aasta jooksul kokku 9 488 uut põhikindlustuslepingut (13% vähem kui 2007. aastal) ja 4 099 lisakindlustuslepingut. Kindlustusmaksid koguti lõppenud aastal 431 miljonit krooni (2007. aastal 565 miljonit krooni), millest 156 miljonit krooni olid täiendava kogumispensioni kindlustusmaksed (163 miljonit krooni 2007. aastal).

Kindlustusvõtjatele tehti 2008. aastal väljamakseid 300,2 miljoni krooni ulatuses (2007. aastal oli väljamaksete maht 125,3 miljonit krooni).

Kindlustusmakseid laekus kokku 2008. aastal 23,8% vähem kui 2007. aastal. Sellegipoolest SEB Elu- ja Pensionikindlustuse turuosa kindlustusmaksete alusel suurenes pea 4 protsendipunkti võrra 33,8%-ni (2007. aastal 29,5%).

Seltsi kliendivarade maht kahanes 2008. aastal 268 miljoni krooni võrra. Aastalõpu seisuga oli kogu varade mahuks 1 222 miljonit krooni (1 490 miljonit krooni 2007. aastal), millest III samba pensionivarade maht moodustas 474 miljonit krooni (428 miljonit krooni 2007. aastal).

Arendustegevused

2008. aasta septembris tõi SEB Elu- ja Pensionikindlustus turule Eestis ainulaadse pensionitoote - Pensioniplaani, mis tagab kliendile järjepideva ning teadliku pensionikogumise protsessi koostöös AS SEB Pangaga. Panga kohustus on kokkulepitud ajahetkel võtta kliendiga ühendust, et ühiselt üle vaadata kliendi muutunud sisetulekud ning kohustused. Kliendi sissemaksete suurus kohandatakse vastavaks seatud pensionieesmärgile, et pensioniajaks soovitud summa olemas oleks.

Pensioniplaaniga võimaldatakse klientidele pidevat ülevaadet nende pensionivaradest ning iga-aastast põhjalikku pensionivarade aruannet koos fondijuhtide kommentaaridega turul toimunu ning kliendi pensionitoodete kohta. Samuti käib arendustöö, et võimaldada klientidele terviklikku, kolme pensionisamba koondülevaadet koos I sambaga.

Olukord turul on muutnud inimesed ettevaatlikuks ning järjest enam kliente soovib paigutada oma pensionirahad turvaliselt, tururiske võtmata. 2008. aasta oktoobrist alates pakume oma klientidele uut pensioni III samba toodet - Garanteeritud pensionikindlustust. Lepingusse tehtud sissemaksete säilimine on garanteeritud (juhul, kui leping kehtib kokkulepitud kindlustusperioodi lõpuni). Turgude soodsa liikumise korral on võimalik teenida lisatulu, mis lukustatakse kogutud reservile.

2008. aastal valmistuti pensioni II samba ühekordse ning fondipensioni väljamaksetega alustamiseks alates 01.01.2009. Samuti toimus ning toimub jätkuvalt arendustöö II samba pensionilepingu lansseerimiseks alates 01.06.2009.

Tootevahetuse näol loodi klientidele oluliselt odavam ja mugavam teenus vahetamaks olemasolev kindlustustoodete teise, sobivama vastu. Aja jooksul elu- ja töökorraldusest tingituna võivad inimeste toote-eelistused muutuda. Samuti tuuakse jätkuvalt turule uusi tooteid, mis võib nimetatud kliendi vajadustele paremini vastata. Olemasoleva lepingu lõpetamine ning uue toote valimine võib kokkuvõttes osutuda kulukaks toiminguks. Seega lõi SEB Elu- ja Pensionikindlustus võimaluse oma klientidele kanda lepingut katkestamata kogutud kapital üle uude tootesse.

Töötajad ja töötasud

Töötasudeks kulus 2008. aastal 21,2 miljonit krooni (sh. sotsiaalmaksu ja töötuskindlustus-maksu kulud), sellest 3,8 miljonit krooni (sh. erisoodustus ning maksukulud) moodustasid juhatuse liikmetele arvestatud tasud.

Ettevõttes töötas 2008. aasta lõpu seisuga 67 põhikohaga töötajat.

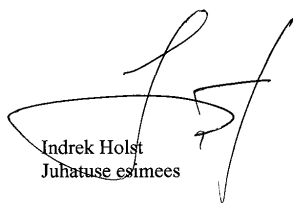
Arendus ja suunad aastaks 2009

2009. aastat toob samuti hulga arendustegevusi. Suurimatena tuleb välja tuua 2009. aastal algava kohustuslike kogumispensionide väljamakse faasiks valmistumist ning kliendikeskuse suurendamist olemasolevates traditsioonilistes lepingutes.

Arendamisel on uus toode – Pensionileping – pensioni II samba väljamakseteks kindlustusseltsi kaudu. Pensionilepingu toome klientideni 01.06.2009. Samuti on loomisel uus pensioni III samba väljamaksete toode, mis on vabatahtlik perioodiliste väljamaksetega pensionikindlustus, mille väljamakseid tehakse kuni kindlustusvõtja surmani või kliendi poolt valitud perioodi lõpuni.

Kliendikesksuse suurendamiseks ning kliendi huvidele-võimalustele sobivaima tootepakkumise koostamiseks (reguleeritud Euroopa Liidu direktiiviga MIFID (Markets in Financial Instruments Directive)) on SEB Elu- ja Pensionikindlustus arendanud tarkvara. Veelgi täpsema kliendivajaduse väljaselgitamiseks toimub pidev arendustöö nõustamisküsimustike kui nõustamisprotsessi täiustamise näol.

Järjest suurenev internetikasutajate hulk ning interneti võimaluste avarumine on loonud soodsa võimaluse ning vajaduse luua klientidele keskkond, kus sõlmida kindlustuslepinguid interaktiivselt, oma internetipangast. SEB Elu- ja Pensionikindlustuse 2009. aasta arendustööd on suunatud tagamaks oma klientidele mitmekülgset ning paindlikud võimalused ka veebiülese koostöö tegemiseks.

Indrek Holst
Juhatuse esimees

Raamatupidamise aastaaruanne
Juhatusdeklaratsioon

1. AS SEB Elu- ja Pensionikindlustuse 2008. majandusaasta aruanne koosneb järgmistest osadest ja aruannetest:

Sissejuhatus (lk. 3)
Tegevusaruanne (lk. 4-6)
Raamatupidamise aastaaruanne (lk. 7-43)
Sõltumatu audiitori aruanne (lk. 44)
Kahjumi katmise ettepanek (lk. 45)

2. AS SEB Elu- ja Pensionikindlustuse 2008. majandusaasta aruandes esitatud andmed ja lisainformatsioon on tõene ning terviklik. AS SEB Elu- ja Pensionikindlustuse 2008. majandusaasta aruandes esitatud andmetest ja informatsioonist ei puudu ega ole välja jäetud midagi, mis mõjutaks nende sisu või tähendust.

3. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on järgitud Rahvusvahelistes Finantsaruandluse Standardites (IFRS) sätestatud põhimõtteid nii nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus. Käesolev AS SEB Elu- ja Pensionikindlustus 2008. majandusaasta aruanne vastab Eesti Vabariigi seaduste nõuetele.

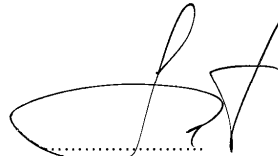
4. Raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt ettevõtte finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid.

5. AS SEB Elu- ja Pensionikindlustus on jätkuvalt tegutsev ettevõtte.

6. Vastutav aktuaar kinnitab raamatupidamise aastaaruandes kajastatud tehniliste eraldiste õigsust ja piisavust.

Juhatus:

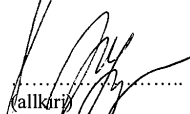
Juhatusesimees: Indrek Holst

.....
(allkiri)

Juhatuses liige/vastutav aktuaar: Jaanus Sibul

.....
(allkiri)

Juhatuses liige: Maarika Liivamägi

.....
(allkiri)

Tallinn, 31.märts 2009

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialed for the purpose of identification only	
Initsiaalid/initials	V.K.
Kuupäev/date	31.03.09
PricewaterhouseCoopers, Tallinn	

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

AKTIVA	Lisa	31.12.2008	31.12.2007
Raha- ja pangakontod	4	252 904 801	281 296 959
<u>Finantsvarad õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande</u>	<u>5</u>	<u>975 351 157</u>	<u>1 472 100 213</u>
Aktsiad ja muud väärtpaberid		557 334 260	986 383 594
Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid		410 181 681	483 825 711
Tuletisinstrumentid	6	7 835 216	1 890 908
<u>Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses</u>		<u>126 921 354</u>	<u>11 213 259</u>
Tähtajalised deposiidid	5	115 786 841	3 942 794
Nõuded otsesest kindlustustegevusest kindlustusvõtjatele		2 831 417	2 268 681
Nõuded edasikindlustuslepingutest	7	2 968 814	1 646 664
Viitlaekumised, ettemakstud kulud ja muud nõuded	8	5 334 282	3 355 120
Finantsvarad kokku		1 355 177 312	1 764 610 431
Immateriaalne vara	9	1 577 475	2 866 611
Materiaalne põhivara	10	1 337 844	1 818 157
KOKKU AKTIVA		1 358 092 631	1 769 295 199

PASSIVA

Kohustused			
Viitvõlad ja muud finantskohustused	11,12	7 531 157	61 414 629
Kohustused edasikindlustuslepingutest	7	92 505	38 371
Kohustused kindlustuslepingutest	13,14	612 990 966	528 000 885
Finantskohustused investeerimislepingutest		614 950 132	966 902 489
- Õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande	15	501 558 461	849 033 473
- Korrigeeritud soetusmaksumuses	15	113 391 671	117 869 016
Kohustused kokku		1 235 564 760	1 556 356 374
Omakapital			
Aktsiakapital	16	47 000 000	47 000 000
Kohustuslik reservkapital		19 535 218	16 827 776
Jaotamata kasum		55 992 653	149 111 049
Omakapital kokku		122 527 871	212 938 825
KOKKU PASSIVA		1 358 092 631	1 769 295 199

Aastaaruande lisad lehekülgedel 12 kuni 43 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Kasumiaruanne	Lisa	2008	2007
Tulu brutopreemiatelt	17	197 278 834	188 992 018
Kulu edasikindlustuse preemiatele	18	-7 536 576	-7 302 956
Neto tulu preemiatelt		189 742 258	181 689 062
Teenustasud	19	21 411 054	19 241 937
Muud äritulud	24	4 152 055	2 539 768
Kokku muud tegevustulud		25 563 109	21 781 705
Investeeringute tulud ja kulud (neto)			
Finantstulu õiglase väärtuse muutusest	20	-107 634 232	33 985 110
Tulu korrigeeritud soetusmaksumuses finantsvaradelt	20	14 436 803	7 943 069
Kokku investeeringute tulud		-93 197 429	41 928 179
Kindlustuslepingute väljamaksed ja kohustuste muutus	21	-150 493 912	-148 664 218
Investeeringulepingute finantskohustuste väärtuse muutus	22	-2 716 862	-5 511 994
Tegevuskulud			
Sõlmimiskulud	23	-34 593 560	-38 770 649
Administratiivkulud	23	-21 914 040	-19 937 248
Investeeringute haldamise kulud		-2 577 399	-5 254 530
Muud ärikulud	24	-223 119	-185 887
Kokku tegevuskulud		-59 308 118	-64 148 314
ARUANDEAASTA KAHJUM/KASUM		-90 410 954	27 074 420

Aastaaruande lisad lehekülgedel 12 kuni 43 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Rahavoogude aruanne

	Lisa	2008	2007
Rahavood äritegevusest			
Laekunud kindlustuspreemiad kindlustusvõtjatelt	17	188 026 049	175 468 366
Laekunud teenustasud		21 411 054	19 241 937
Laekunud finantskohustuste maksed	15	217 425 103	369 959 873
Makstud kindlustusvõtjatele kindlustuslepingutest		-60 801 199	-39 413 391
Finantskohustuste väljamaksed	15	-223 679 295	-81 583 686
Arveldused edasikindlustusandjatega		-4 337 578	4 115 288
Makstud tegevuskulud		-61 394 264	-60 091 772
Muud äritulud		3 721 404	3 387 867
Makstud intressid		-	-7 839
Investeeringute soetus		-1 650 360 881	-1 313 833 416
Investeeringute müük ja lunastamine		1 497 481 615	1 004 515 570
Laekumised futuurlepingutest		33 019 432	1 988 996
Väljamaksed futuurlepingutest		-24 284 171	-1 378 309
Saadud intressid		34 031 514	30 591 106
Saadud dividendid		6 987 798	5 944 081
Makstud investeeringute haldamise kulud		-6 031 967	-7 357 857
Kokku rahavood äritegevusest		-28 785 386	111 546 814
Rahavood investeerimistegevusest			
Põhivara soetamine	9	-198 817	-1 258 046
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-198 817	-1 258 046
Rahavood finantseerimistegevusest			
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	12	-90 858	-119 871
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		-90 858	-119 871
Rahavood kokku		-29 075 061	58 535 117
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	4	281 296 959	171 887 929
Raha ja raha ekvivalentide muutus		-29 075 061	110 168 897
Valuutakursside muutuste mõju		682 903	-759 867
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	4	252 904 801	281 296 959

Aastaaruande lisad lehekülgedel 12 kuni 43 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Omakapitali liikumise aruanne

	Aktiivkapital (Lisa 16)	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Omakapital kokku
Seisuga 31.12.2006	47 000 000	11 218 467	127 645 938	185 864 405
Kasumi jaotamine	-	5 609 309	-5 609 309	-
Aruandeaasta kasum	-	-	27 074 420	27 074 420
Seisuga 31.12.2007	47 000 000	16 827 776	149 111 049	212 938 825
Kasumi jaotamine	-	2 707 442	-2 707 442	-
Aruandeaasta kahjum	-	-	-90 410 954	-90 410 954
Seisuga 31.12.2008	47 000 000	19 535 218	55 992 653	122 527 871

Aastaaruande lisad lehekülgedel 12 kuni 43 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Aastaaruande lisad**LISA 1. Raamatupidamisarvestuse põhimõtted**

AS SEB Elu- ja Pensionikindlustus (Ettevõtte) on elukindlustusselts. Ettevõtte on aktsiaselts, mille registreeritud asukoht on Tallinn (Eesti), Tormimäe tn 2 ning mille ainuomanik on AS SEB Pank ja AS SEB Panga ainuomanik SEB AB (Lisa 16).

2008. aasta lõpu seisuga töötas Ettevõttes 67 inimest (2007: 76).

1.1. Koostamise alused

Ettevõtte juhatus on andnud loa käesolevate finantsaruannete avaldamiseks ning neid ei saa muuta ega tagasi võtta. Finantsaruanded on avalikult kättesaadavad Ettevõtte kodulehel.

Käesolevad finantsaruanded on koostatud kooskõlas Euroopa Liidu poolt vastu võetud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega (IFRS). Antud finantsaruannete koostamise käigus rakendatud raamatupidamisarvestuse põhimõtted on esitatud allpool. Neid põhimõtteid on järjekindlalt rakendatud kõikide esitletud aastate puhul, kui pole teisiti sätestatud.

Aastaaruanne on koostatud Eesti kroonides. Finantsaruanded on koostatud soetusmaksumuse printsiibil, välja arvatud õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad ja finantskohustused (kaasa arvatud tuletisinstrumendid).

Teatud uued standardid, muudatused ning olemasolevate standardite interpretatsioonid on avaldatud käesolevate finantsaruannete koostamise hetkeks, mis on kohustuslikud ettevõtte aruandeperioodide puhul 1. jaanuarist 2008 või hilisemate perioodide puhul. Ülevaade nendest standarditest ning Ettevõtte juhtkonna hinnangust uute standardite ja interpretatsioonide rakendamise võimaliku mõju kohta on antud käesoleva osa lõpus (Lisa 1.22).

Finantsaruannete koostamiseks kooskõlas Euroopa Liidu poolt vastu võetud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega on vajalikud juhtkonna poolsed hinnangud. Kuigi need hinnangud on tehtud juhtkonna parima arusaamise kohaselt, ei pruugi need ühtida tegelike tulemustega. Muutused juhtkonna hinnangutes esitatakse muutuse perioodi kasumiaruandes. Hinnangute põhjalikum käsitlus on esitatud Lisas 2.

1.2. Arvestus- ja esitusvaluuta

Ettevõtte arvestus- ja esitusvaluutaks on Eesti kroon, kuna Ettevõtte tegevuse peamiseks majanduskeskkonnaks on Eesti.

1.3. Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Eesti Panga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused on ümber hinnatud Eesti kroonidesse bilansipäeval ametlikult kehtinud Eesti Panga valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes periooditulu- ja kuluna.

1.4. Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse bilansis ja rahavoogude aruandes arvelduskontode ja sõlmimise hetkel kuni 3 kuulise tähtajaga deposiitide jääke, välja arvatud raha, mis on laekunud arvelduskontole investeerimisriskiga elukindlustuslepingute investeeeringuteks varem kui 14 päeva möödumisel eelnimetatud lepingute sõlmimisest (vastavalt Võlaõiguseseaduse § 433 võib kindlustusvõtjal 14 päeva jooksul lepingu sõlmimisest lepingust taganeda). Nimetatud summa kajastatakse finantsvarade hulgas. Tähtajalised deposiidid võetakse esmalt arvele nende õiglases väärtuses, millele lisatakse tehingukulud. Pärast esmast arvele võtmist kajastatakse deposiite korrigeeritud soetusmaksumuses.

1.5. Finantsvarad

Finantsvarad on varad, mida võib klassifitseerida sularahaks, lepinguliseks õiguseks saada teiselt ettevõttelt sularaha või muud finantsvara, lepinguliseks õiguseks vahetada teise ettevõttega finantsinstrumente potentsiaalselt soodsatel tingimustel, või teise ettevõtte aktsiateks. Ettevõtte klassifitseerib oma finantsvarad järgmiste kategooriate alla:

1.5.1. laenuid ja nõuded

1.5.2. õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad

Juhtkond liigitab oma investeeeringuid nende esmasel arvelevõtmisel. Ettevõtte ei ole ühtegi finantsvara liigitanud kategooriasse "lõpptähtajani hoitavad" või "müügiotel finantsvarad".

1.5.1 Laenuid ja nõuded

Laenuid ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratud maksetega mittetuletisinstrumentid, mida ei noteerita aktiivsel turul. Laenuid ja nõuded võetakse algselt arvele nende õiglases väärtuses koos tehingukuludega. Pärast esmast arvele võtmist kajastatakse nõudeid korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Seda meetodit kasutatakse järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu arvestamisel. Võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused kajastatakse kasumiaruandes.

1.5.2 Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad

Sellel kategoorial on kaks alamkategooriat:

- Kauplemise eesmärgil soetatud finantsvarad (kaasa arvatud tuletisinstrumentid)
- Soetamisel määratletud õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad

Finantsvara liigitatakse soetamisel kategooria "Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad" alla, kui need on soetatud või hangitud peamiselt edasimüügi eesmärgil lähitulevikus või kui need on osa finantsvarade portfelist, mille kohta on olemas tõestus hiljutisest lühiajalisest tegelikust kasumi teenimisest, või kui juhtkond on nii määranud. Tuletisinstrumentid liigitatakse samuti kauplemise eesmärgil soetatud finantsvaradeks, kui neid ei ole kajastatud riskimaandusinstrumentidena.

Finantsvara kajastatakse esmasel arvelevõtmisel finantsvarana õiglases väärtuses läbi kasumiaruande kui:

- Finantsvara (kindlustuslepingute ja investeerimislepingute kattevaraks soetatud investeeeringute portfelli) määratlemine siia kategooriasse elimineerib või vähendab olulisel määral hindamisest tulenevaid ebakõlasid.
- Teatud finantsvarade, nagu näiteks võla- ja omakapitaliinstrumentide, õiglast väärtust hinnatakse kooskõlas dokumenteeritud riskipoliitika ja investeerimisstrateegiaga ning raporteerimine juhtkonnale toimub samadel alustel.

Õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad võetakse algselt arvele tehingupäeval nende õiglases väärtuses, milleks on makstud varade õiglane väärtus, arvestamata tehingukulusid. Pärast esmast arvelevõtmist kajastatakse antud kategoorias finantsvarasid nende õiglases väärtuses. Intressi- ja dividenditulu nendelt väärtapaberitelt ja ümberhindluselt saadud realiseeritud ja

realiseerimata tulem kajastatakse järjepidevalt, kas kasumi või kahjumina aruandeperioodi kasumiaruandes real „Finantstulu õiglase väärtuse muutusest“.

Investeeringute õiglaseks väärtuseks on börsil noteeritud ja aktiivsel turul kaubeldavate väärtpaberite puhul nende ostunoteering. Börsil noteerimata, kuid aktiivsel turul kaubeldavad aktsiad hinnatakse ümber turuhinda viimase teostatud ostutehingu hinna alusel (kui tegu on turutingimustega). Kui noteeringutest ei tulene hinda või noteeringud pole piisavalt regulaarsed või instrumentide hinnanoteeringud ei jää tavapärasesse vahemikku, siis hinnatakse väärtpaber ümber õiglasesse väärtusesse kasutades hindamistehnikaid ja võttes aluseks kogu kättesaadav informatsioon emitendi kohta. Noteerimata võlakirju, millel puudub aktiivne turg, diskonteeritakse turu intressimääraga, millele on lisatud emitendi risk.

Igal juhul, kui konkreetset finantsinstrumendil puudub aktiivne turg, määrab Ettevõtte õiglase väärtuse, kasutades väärtuse hindamise tehnikaid. Nende hulka kuuluvad hiljutised sõltumatute osapoolte vahelised turutingimustel tehtud tehingud, diskonteeritud rahavoo analüüs ja muud turuosaliste poolt üldkasutatud hindamistehnikad.

Finantsvarade väärtuse langus

Ettevõtte hindab iga bilansipäeval finantsvarade allahindluse vajadusele viitavaid asjaolusid. Finantsvara väärtus on individuaalselt langenud ning vastav allahindlus kajastatakse ainult juhul, kui allahindluse vajadusele viitavad objektiivsed asjaolud, mis selgusid pärast vara esmast kajastamist („kahjulik sündmus“) ja see kahjulik sündmus (kahjulikud sündmused) omab mõju finantsvara usaldusväärselt mõõdetavale tuleviku rahavoo. Objektiivne asjaolu, mis viitab finantsvara väärtuse langusele on ettevõttele kättesaadav informatsioon nagu näiteks:

- võlgniku olulised finantsraskused
- lepingutingimuste rikkumine, sealhulgas maksete mittetähtaegne laekumine
- on tõenäoline, et võlgnik on pankrotti minemas
- finantsvara aktiivse turu kadumine seoses finantsraskustega
- teadaolev informatsioon, mis viitab olulisele langusele finantsvara või finantsvarade grupi oodatud tuleviku rahavoogudes, kuigi nimetatud langust ei ole võimalik veel usaldusväärselt mõõta

Kui korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud laenude ja nõuete väärtuse langusele viitavad objektiivsed asjaolud, siis tekkinud kahju leitakse vara bilansilise maksumuse ja tuleviku rahavoogude nüüdiseväärtuse (välja arvatud tuleviku allahindlused, mis on juba arvesse võetud) vahena, mis on diskonteeritud finantsvara sisemise intressimäära abil. Vara bilansilist maksumust vähendatakse läbi nõuete allhindluse konto ja tekkinud kahju kajastatakse kasumiaruandes.

Kui järgnevatel aruandeperioodidel varem kajastatud vara väärtuse langus peaks vähenema ning seda sündmust on võimalik usaldusväärselt seostada sündmusega, mis leidis aset pärast allahindluse kajastamist (näiteks krediidireitingu paranemine), siis esialgselt kajastatud allahindlus tühistatakse. Tühistatud allahindlus kajastatakse kasumiaruandes.

Tuletisinstrumendid

Tuletisinstrumendid võetakse arvele nende õiglases väärtuses, arvestamata tehingukulusid, tehingupäeval, edasine kajastamine toimub nende õiglases väärtuses. Juhul, kui tuletisväärtpaberid on noteeritud aktiivsel turul, kasutatakse õiglase väärtusena turuväärtust. Vastasel juhul kasutatakse õiglase väärtuse leidmiseks hindamismeetodeid.

Tuletisinstrumendid kajastatakse bilansis varana, kui nende turuväärtus on positiivne ning kohustusena, kui turuväärtus on negatiivne. Bilansilisi varade ja kohustuste õiglasi väärtusi tuletisinstrumentidelt ei saldeerita. Kasumid ja kahjumid tuletisinstrumentidelt kajastatakse kasumiaruandes perioodi tulu ning kuluna. Ettevõtte ei kasuta tuletisinstrumentide arvestusel riskimaandamisarvestuse (hedge accounting) erireegleid.

Valuuta tuletisinstrumentide hindamisel diskonteeritakse tulevased rahavood turu intressimäärade alusel. Aktiivse turu olemasolu korral hinnatakse valuuta ja aktsia optsioonid ümber turuväärtusele. Kui usaldusväärset turuväärtust ei ole võimalik saada, arvutatakse optsiooni õiglase väärtus välja Black-Scholesi mudeli põhjal. Valuuta forvardtehingute väärtuse hindamiseks diskonteeritakse tulevased rahavood turu intressimäärade alusel.

1.6. Saldeerimine

Finantsvarasid ja –kohustusi saldeeritakse ainult juhul, kui selleks eksisteerib juriidiline õigus ning ettevõtte on kavatsus nimetatud summad realiseerida samaaegselt või netobaasil.

1.7. Immateriaalne põhivara

Arvutitarkvara, mis on sõltumatu riistvarast, klassifitseeritakse immateriaalseks põhivaraks. Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Immateriaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuliseeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Amortisatsioonimäärad lähtuvad vara kasulikust elueast. Ettevõttes hetkel kasutusel olevatele immateriaalsetele põhivaradele rakendatakse amortisatsioonimäära 20-30% aastas.

Immateriaalse põhivara real kajastatakse ka kapitaliseeritud sõlmimiskulud (täpsemalt lisas 1.12).

1.8. Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta. Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuliseeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikulud kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Põhivara amortiseeritakse lineaarselt rakendades amortisatsioonimäära 14-30% aastas.

Müügikontorite rekonstrueerimisväljaminekud kapitaliseeritakse materiaalse põhivarana ja kantakse kuludesse lineaarselt viie aasta jooksul või vastavalt rendilepingu kestvusele kui viimane on lühem.

Vara kasuliku eluea jooksul amortiseeritakse kulusse selle vara soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vaheline summa. Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ja varadele määratud lõppväärtuste põhjendatust. Kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine.

Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, on need komponendid võetud raamatupidamises arvele eraldi varadena, määraates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt nende kasulikele elueale.

Juhul kui põhivara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara neto müügihind või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on materiaalse põhivara objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele.

1.9. Varade (v.a. finantsvarad) väärtuse langus

Amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest

on maha lahutatud müügiikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada.

1.10. Rendiarvestus

Rendilepingut loetakse kapitalirendiks juhul, kui kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule; vastasel juhul loetakse rendilepingut kasutusrendiks.

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksede miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood (kui vara omanduse üleminek ei ole piisavalt kindel), olenevalt sellest, kumb on lühem.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

1.11. Lepingute klassifikatsioon ja arvestuspõhimõtted

Vastavalt rahvusvahelisele raamatupidamisstandardile IFRS 4 on elukindlustusettevõtte poolt klientidega sõlmitud lepingud klassifitseeritud kindlustuslepinguteks või investeerimislepinguteks.

Kõik lepingud, mis sisaldavad olulist kindlustusriski klassifitseeritakse kindlustuslepinguteks. Need lepingud võivad sisaldada ka finantsriski. Üldprintsipiina peetakse kindlustusriski oluliseks, kui kindlustusjuhtumi korral makstav summa on vähemalt 10% suurem sellest, mis makstaks kui vastavat kindlustusjuhtumit poleks toimunud.

Investeerimislepingud on lepingud, mis kannavad edasi finantsriski ilma olulise kindlustusriskita.

1.12. Kindlustuslepingud

Tulude ja kulude kajastamine

Kindlustuslepingute kindlustuspreemiaid kajastatakse kasumiaruandes tuluna hetkel, mil nende laekumine on kindlustuslepingus kokku lepitud ja laekumine on usaldusväärselt hinnatav. Samaaegselt kindlustuspreemia laekumisest tulu kajastamisega kasumiaruandes, kajastatakse kohustus kindlustuslepingust „Elukindlustuse eraldisena“.

Kindlustushüvitised ja tagasiosustused kajastatakse kasumiaruandes kuludena väljamakse teostamisel. Kindlustushüvitised ja tagasiosustused kajastatakse rahuldamata nõuete eraldise koosseisus kui klient on ettevõttele teatanud kahjust või tagasiosu soovist. Rahuldamata nõuete eraldist korrigeeritakse hinnanguga toimunud, kuid teatamata, kahjude osas.

Kohustused kindlustuslepingutest

Kohustus kindlustuslepingutest koosneb elukindlustuse eraldisest, boonuste eraldisest ja rahuldamata nõuete eraldisest.

Elukindlustuse eraldis

Elukindlustuse eraldis koosneb kindlustuslepingute tulevikus sooritatavate diskonteeritud väljamaksetest (hüvitised, kahjud ja arvestuslikud kulud), millest on mahaarvatud tulevikus laekuvate kindlustuspreemiate nüüdisväärtus. Kohustus on hinnatud samadel eeldustel (suremus, kulud, intress), mida kasutati kindlustuspreemia arvutamisel lepingu sõlmimisel. Arvestuslik aastaintress jääb sõltuvalt lepingu liigist, lepingu sõlmimise ajast ja kindlustussumma valuutast vahemikku 2,5% kuni 4%. Elukindlustuse eraldis sisaldab lisaks veel eelnevatel aruandeaastatel kindlustusvõtjatele määratud lisakasumeid.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialed for the purpose of identification only	
Initsiaalid/initials	V. K.
Kuupäev/date	31.03.09
PricewaterhouseCoopers, Tallinn	

Boonuste eraldis

Kindlustuslepingutest tulenevate boonuste eraldisena näidatakse summasid, mis on aruandeaastal juhtkonna otsusega täiendavalt määratud kindlustuslepingutele ja mille arvel järgnevatel aruandeaastatel suurendatakse elukindlustuse eraldist või finantskohustusi või teostatakse boonuste väljamakseid klientidele.

Rahuldamata nõuete eraldis

Rahuldamata nõuete eraldisena näidatakse summa, mis katab hinnangulised kulud seoses kindlustuslepingute kindlustussummade ja hüvitiste väljamaksmisega, millised tulenesid kindlustusjuhtumitest või kindlustuslepingute katkestamisest millest kindlustusandjale teatati enne bilansikuupäeva ja seoses kindlustusjuhtumitega, mis on juhtunud enne bilansikuupäeva, kuid millest kindlustusandjale pole bilansipäevaks teatatud. Nõuded, millest on teatatud enne bilansikuupäeva, hinnatakse individuaalselt. Toimunud, kuid teatamata nõuete eraldis arvutatakse statistilise hinnanguga, mis põhineb varasemal kogemusel nõuete teatamise ja tekkimise kuupäevade ajalise nihke ning summade osas.

Kapitaliseeritud sõlmimiskulud

Sõlmimiskulud, mis on seotud järgmistel aruandeperioodidel laekuvate kindlustuslepingute preemiatega, kapitaliseeritakse immateriaalse vara koosseisus. Kapitaliseerimisele kuuluvad ainult otsesed sõlmimiskulud nagu lepingute sõlmimise eest makstavad tulemuspalga osad ja lepingute vahendamistasud. Sõlmimiskulude amortiseerimine toimub lineaarselt sõltuvalt kindlustuslepingu liigist kahe kuu kuni ühe aasta jooksul. Amortiseerimise periood on lühem kui keskmine lepingute eluiga kuna elukindlustuse eraldise arvutamisel kasutatakse zilmeriseerimist. Muud sõlmimiskulud kajastatakse kuluna nende tekkimisel.

Kohustuste piisavuse test

Igal bilansikuupäeval viiakse läbi kohustuste piisavuse test kontrollimaks kindlustuslepingutest tulenevate kohustuste piisavust. Testitakse lepingute kohustusi netona kapitaliseeritud sõlmimiskuludest. Kohustuste adekvaatsuse testis kasutatakse tuleviku lepinguliste rahavoogude ja kahjukäsitluskulude ning lepingute administreerimise kulude parimat hinnangut. Rahavood on diskonteeritud riskivabade intressimääradega. Igasugune puudujääk kajastatakse läbi kasumiaruande kõigepealt kapitaliseeritud sõlmimiskulusid maha kandes ning kui sellest ei piisa, siis luuakse eraldis kohustuste adekvaatsuse testist tulenevate kahjumite katteks (möödumata riskide eraldis).

Selliseid kapitaliseeritud sõlmimiskulude mahakandmisi pole võimalik hiljem tühistada.

1.13. Investeeringislepingud

Elukindlustuse investeeringislepinguid on kahte tüüpi, investeeringisriskiga lepingud ja garanteeritud intressiga lepingud.

- Investeeringisriskiga lepingutena kajastatakse finantskohustusi, mille õiglane väärtus sõltub teatud alus finantsvara, derivatiivide ja/või kinnisvara õiglasest väärtusest. Nimetatud kohustused on määratletud gruppi „õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande” nende esmasel kajastamisel. Ettevõtte on liigitanud nimetatud kohustused gruppi „õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande”, kuna see elimineerib või vähendab oluliselt varade ja kohustuste arvestuspõhimõtete mittevastavuse, mis tekiks juhul, kui kasumeid ja kahjumeid nimetatud varadelt ja kohustustelt arvestatakse lähtudes erinevatest põhimõtetest.
- Garanteeritud intressiga investeeringislepingute finantskohustust arvestatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Kindlustusmakseid käsitletakse kohustusena, mida suurendavad lepingutele arvestatud intressid ja mida vähendavad lepingute haldamisega ja riskikaitsetega seotud tasud ning väljamaksed lepingutest. Lepingutele garanteeritud aastane intressimäär jääb sõltuvalt lepingu liigist, lepingu sõlmimise ajast ja lepingu valuutast vahemikku 3% kuni 4%. Sõltuvalt lepingu liigist on intressi määr garanteeritud lepingu lõpuni või 5 aastaks alates lepingu algusest, misjärel seda võidakse korrigeerida. Antud finantskohustus sisaldab lisaks veel eelnevate aruandeaastade eest kindlustusvõtjatele määratud lisakasumeid ning aruandeaasta eest arvestatavat hinnangulist lisakasumit.

1.14. Muud finantskohustused

Kõiki muid finantskohustusi (võlad hankijatele, muud lühi- ja pikaajalised finantskohustused) võetakse algselt arvele nende õiglasel väärtusel (millest on maha arvatud tehingukulutused) ja kajastatakse hiljem korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

1.15. Muud eraldised ja tingimuslikud kohustused

Bilansis kajastatakse eraldisena enne bilansipäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevaid kohustusi, millel on kas seaduslik või lepinguline alus või mis tulenevad ettevõtte senisest tegevuspraktikast (seaduslik või tõlgenduslik), mis nõuavad varast loobumist, mille realiseerumine on tõenäoline ja mille maksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta, kuid mille realiseerimise aeg või summa ei ole täpselt teada. Eraldiste kajastamisel bilansis on lähtutud juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolale. Juhul kui eraldis realiseerub tõenäoliselt hiljem kui 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva, kajastatakse seda diskonteeritud väärtuses (eraldise seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline. Eraldiste kulu ja eraldiste bilansilise maksumuse muutuste kulu kajastatakse aruandeperioodi kuludes. Eraldisi ei moodustata tulevaste perioodide kahjumite katmiseks.

Muud tingimuslikud kohustused, mille realiseerumine on vähetõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurust ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, on avalikustatud aruande lisades tingimuslike kohustustena.

1.16. Kohustused töövõtjate ees

Kohustused töövõtjate ees sisaldavad töölepingutest tulenevat tekkepõhist kohustust tulemustasu osas, mida arvestatakse igakuiste müügitulemuste baasil. Nimetatud kohustus sisaldab lisaks tulemustasule ka sellelt arvestatud sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksu.

Kohustused töövõtjate ees sisaldavad lisaks ka töölepingute ja kehtivate Eesti Vabariigi seaduste kohaselt arvestatud puhkusetasu kohustust bilansipäeva seisuga. Nimetatud kohustus sisaldab lisaks puhkusetasule ka sellelt arvestatud sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksu.

1.17. Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikule on moodustatud kohustuslik reservkapital. Igal majandusaastal tuleb äriseadustiku kohaselt reservkapitali kanda vähemalt 5% puhaskasumist, kuni reservkapital saavutab 10% ettevõtte aktsiakapitalist. Reservkapitali võib üldkoosoleku otsusel kasutada kahjumi katmiseks, kui seda ei ole võimalik katta puhaskasumist moodustatud muude reservide või eelmiste aastate jaotamata kasumi arvel, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha aktsionäridele väljamakseid. Ettevõtte on põhikirjas määratlenud reservkapitali moodustamise tingimused, mille järgi paigutatakse vähemalt 10% aasta puhaskasumist reservi kuni kohustuslikku reservkapitali kantud summa võrdub aktsiakapitali suurusega.

1.18. Edasikindlustusleping

AS SEB Elu- ja Pensionikindlustusel on edasikindlustuslepingud edasikindlustusfirmadega Swiss Reinsurance Company (Swiss Re) ja Kölnische Rückversicherungs-Gesellschaft AG (GenRe). Edasikindlustamisele kuuluvad kõik surmariski kaitsega üksikisikukindlustuse ja grupikindlustuse lepingud ning lisaks õnnetusjuhtumi poolt põhjustatud surma ja invaliidsuse lisakindlustus, kindlustusmaksete tasumisest vabastamise lisakindlustus täieliku ja püsiva töövõimetuse korral ja

kriitiliste haiguste lisakindlustus. AS SEB Elu- ja Pensionikindlustuse omavastutus on edasikindlustuslepingust tulenevalt 20 000- 1 000 000 krooni kindlustatud isiku ja riski kohta.

Edasikindlustuse osa elukindlustuse tehnilises eraldises ei teki, kuna edasikindlustuse preemiaid arvestatakse kindlustatu hetke vanusele. Kui rahuldamata nõuete eraldise koosseisus olev kahju ületab ettevõtte omavastutuse määra, siis on vastavat summat ületav osa kajastatud edasikindlustuslepingust tulenevalt kui nõue edasikindlustusandjale, mille moodustab edasikindlustuse osa rahuldamata nõuete eraldisest.

Edasikindlustuslepingutest tulenevad nõuded kindlustustehniliste eraldiste osas on kajastatud bilansis real „Nõuded edasikindlustuslepingutest“.

1.19. Tulude kajastamine

Teenustasutulu

Teenustasu tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtuses vastavate teenuste osutamisel. Investeeringute halduse ja muud nõustamistasud kajastatakse vastavate lepingute alusel tekkepõhiselt. Muud teenustasutulud ja muud tulud kajastatakse tekkepõhiselt vastavate tehingute toimumise hetkel.

Intressitulu

Intressitulu on kajastatud kasumiaruandes kõikide instrumentide osas, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Sisemise intressimäära meetod on finantsvara või -kohustuse korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamise ja intressitulu või intressikulu vastavale perioodile jaotamise meetod. Efektiivne intressimäär on määr, mis diskonteerib eeldatava tulevase rahavoo läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara või -kohustuse bilansilise väärtuseni. Sisemise intressimäära arvutamisel hindab ettevõtte rahavooge arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevase allahindlusi. Arvutusse kaasatakse kõik lepingulised olulised pooltevahelised tasutud või saadud teenustasud, mis on sisemise intressimäära lahutamatuks osaks, tehingukulud ja kõik muud täiendavad maksed või mahaarvamised. Kui finantsvara või rühm sarnaseid finantsvarasid on vara väärtuse languse tõttu alla hinnatud, kajastatakse neilt tekkinud intressitulu kasutades sama intressimäära, millega diskonteeriti tuleviku rahavoogusid leidmaks vara väärtuse langusest tekkinud kahju.

Dividenditulu

Dividenditulu kajastatakse hetkel, mil tekib õigus nendele dividendidele ja kui tulu laekumine on tõenäoline.

1.20. Tegevuskulude arvestus ja jaotus

Nõuete käsituskulud – koosnevad otseselt nõuete käsitlemise ja väljamaksetega seonduvatest kuludest ning kaudsetest nõuete käsitlemisega seotud administratiivkuludest. Kaudsete kulude all näidatakse kahjusid käsitlenud töötajate selleks kulutatud hinnangulisele ajale vastava palgakulu, maksu- ja muud kulud.

Sõlmimiskulud – kaasnevad kindlustuslepingute sõlmimisega ning hõlmavad otseseid kulusid (nagu otseselt lepingute sõlmimisega tegelevatele töötajatele kantud komisjonitasud ja kulud) ja kaudseid kulusid (nagu reklaam, trükised, müügiesindajate koolituskulud, kulud ruumidele, kontoritarvete kulud jne.).

Administratiivkulud – on seotud preemiate kogumisega, investeerimisportfelli haldamisega, boonuste ja allahindluste käsitlemisega ning sissetuleva ja väljamineva edasikindlustusega. Siia kuuluvad ka personalikulud ja amortisatsioonikulud sedavõrd, kuivõrd need ei kuulu sõlmimiskulude, nõuete käsituskulude ega investeerimiskulude hulka.

Investeeringute haldamise kulud – hõlmavad investeerimisportfelli haldamise tasusid, hooldustasusid ja väärtapaberite tehingukulusid.

Muud tegevuskulud – on ettevõtte üldiseks hüvanguks tehtavad kulud tervikuna, mis ei ole otseselt seotud igapäevase kindlustus- ja investeerimistegevusega.

1.21. Ettevõtte tulumaks

Vastavalt tulumaksuseadusele ei maksustata Eestis ettevõtete iga-aastast kasumit, mistõttu ei eksisteeri ka edasilükkunud tulumaksu nõudeid ja kohustusi. Ettevõtte tulumaksu makstakse dividendide, erisoodustus hüvede, kingituste, annetuste, vastuvõtukulude, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksete ja siirdehindade korrigeerimise pealt. Puhaskasumi maksustamise asemel maksustatakse jaotamata kasumist makstavaid dividendide tulumaksumääraga 21/79 (kuni 31.12.07: 22/78) makstud puhasdividendide pealt. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat tulumaksu kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Potentsiaalne tulumaksukohustus, mis tekiks jaotamata kasumist makstavate dividendide tõttu, ei kajastu bilansis. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis võib kaasneda jaotamata kasumilt makstavate dividendidega, on ära toodud finantsaruannete lisades.

1.22. Uued rahvusvahelise finantsaruandluse standardid, avaldatud standardite muudatused ning Rahvusvahelise Finantsaruandluse Tõlgenduste Komitee (IFRIC) tõlgendused.

Standardid, täiendused juba avaldatud standarditele ja tõlgendused, mis on kohustuslikud Ettevõttele alates 1. jaanuarist 2008 ja hiljem algavatele aruandeperioodidele

Tõlgendus IFRIC 11 „IFRS 2 - Tehingud kontserni ja omaaktsiatega” (rakendub 1. märtsil 2007 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Antud tõlgendus sisaldab juhiseid, mis puudutavad järgmisi teemasid: standardi IFRS 2 „Aktsiapõhine makse” rakendamine aktsiate või osadega makstavate tehingute puhul, mille sõlmivad kaks või enam seotud osapoolt; ning raamatupidamisarvestus järgmistel juhtudel: ettevõtte annab oma töötajatele õiguse omakapitaliinstrumentide omandamiseks, mida võib või peab tagasi ostma kolmandalt osapoolt, täitmaks oma kohustusi töötajate ees; või ettevõtte või selle omanik annab ettevõtte töötajatele õiguse omandada ettevõtte omakapitaliinstrumente, ja nende instrumentide pakkuja on ettevõtte omanik. Tõlgendus ei mõjuta Ettevõtte finantsaruannet.

Finantsvarade ümberklassifitseerimine – muudatused standardites IAS 39 „Finantsinstrumendid: kajastamine ja mõõtmine” ning IFRS 7 „Avalikustatav informatsioon” ja hilisem muudatus: Finantsvarade ümberklassifitseerimine: rakendusküüpäev ja üleminekureeglid. Muudatused lubavad ettevõtetele järgmisi valikuid: (a) klassifitseerida finantsvara välja kauplemiseesmärgil soetatud finantsvarade kategooriasse, kui harvadel juhtudel vara ei hoita enam edasimüügi või tagasiostu eesmärgil lähitulevikus; ja (b) klassifitseerida müügiootel või kauplemiseesmärgil soetatud finantsvara ümber laenu- ja nõuete kategooriasse, kui ettevõtte on kavatsus ja suutlikkus finantsvara hoida lunastustähtajani (eeldusel, et vara vastab laenu- ja nõuete definitsioonile). Ettevõtte ei ole aruandeperioodil rakendanud ümberklassifitseerimise valikuid, seega ei mõjuta muudatused Ettevõtte finantsaruannet.

IFRIC 14, IAS 19 „Kindlaksmääratud hüvitistega vara limiit, minimaalse rahastamise nõuded ja nende koostoitme” (rakendus 1. jaanuaril 2008 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; EL poolt vastu võetud IFRIC 14: rakendus pärast 31. detsembril 2008 algavatele aruandeperioodidele, varasem rakendamine lubatud). Antud tõlgendus sisaldab üldisi juhiseid selle kohta, kuidas vastavuses IAS 19-ga määrata ülejäägi limiiti, mida saab varana kajastada kui kindlaksmääratud hüvitiste plaani õiglase väärtus ületab kohustuste nüüdsväärtuse. Lisaks selgitab tõlgendus IFRIC 14, kuidas võivad seaduses ettenähtud või lepingulised minimaalse rahastamise nõuded mõjutada kindlaksmääratud hüvitistega plaani varade ja kohustuste väärtusi. Ettevõtte hinnangul tõlgendus ei mõjuta finantsaruannet.

Muudatused standardites ning uued tõlgendused

Avalikustatud on mitmed uued standardid ja tõlgendused, mis jõustuvad 1. jaanuaril 2009 ja hiljem algavatele aruandeperioodidele ja mida Ettevõtte ei ole rakendanud ennetähtaegselt, kuid mis võivad mõjutada oluliselt Ettevõtte finantsaruandeid tulevikus.

IFRS 8 „Tegevussegmentid“ (jõustub 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Standard kehtib ettevõtetele, mille võla- või omakapitaliinstrumendid on avalikult kaubeldavad, või mis esitavad oma finantsaruandeid väärtpapierikomisjonile või muule reguleerivale asutusele ükskõik millisesse klassi kuuluvate väärtpapierite emiteerimiseks avalikul turul, või on alustanud nende esitamist. Standard IFRS 8 nõuab ettevõtetelt finants- ja kirjeldava informatsiooni avalikustamist tegevussegmentide kohta, baseerudes ettevõtte-siseses aruandluses kasutatud informatsioonile. Ettevõtte hinnangul IFRS 8 ei mõjuta oluliselt finantsaruannet.

IAS 32 ja IAS 1 muudatus - Müüdadav finantsinstrumendid ja likvideerimisel tekkivad kohustused (rakendub 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Muudatus nõuab mõningate finantsinstrumentide, mis vastavad finantskohustuste definitsioonile, klassifitseerimist omakapitali-instrumendina. Ettevõtte hinnangul muudatus ei mõjuta finantsaruannet.

Standardi IAS 23 „Laenukasutuse kulutused“ muudatused (muudetud märtsis 2007, rakendub 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Peamise muudatusena standardis elimineeriti valikuvõimalus kajastada kohehelt kuluna laenukasutuse kulutused, mis on seotud varadega, mille kasutus- või müügiivaldus viimine vältab pikema perioodi. Ettevõtte peavad seega sellised laenukulutused kapitaliseerima vara soetusmaksumuse osana. Muudetud standard kehtib edasiulatuvalt selliste varadega seotud laenukasutuse kulutustele, mille kapitaliseerimise alguskuupäev on 1. jaanuaril 2009 või hiljem. Ettevõtte hinnangul standardi muudatus ei mõjuta oluliselt finantsaruannet.

Standardi IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ muudatused (muudetud septembris 2007, rakendub 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). IAS 1 peamiseks muudatuseks on kasumiaruande asendamine koondkasumiaruandega, mis sisaldab ka omanikega mitteseotud, omakapitalis kajastatavate muudatusi, näiteks müügiotol finantsvarade ümberhindlusreservi muutusi. Alternatiivina on lubatud esitada kaks aruannet: eraldi kasumiaruanne ning koondkasumiaruanne. Muudetud IAS nõuab finantsseisundi aruande (bilansi) avalikustamist ka võrreldava perioodi algsaldode kohta, juhul, kui võrdlusandmeid on korrigeeritud ümberklassifitseerimiste, arvestuspõhimõtete muutuste või vigade korrigeerimiste tõttu. Ettevõtte hinnangul mõjutab muudetud standard IAS 1 Ettevõtte põhjaruannete esitusviisi, kuid ei mõjuta tehingute ja saldode kajastamist ega arvestuspõhimõtteid.

Ettevõtte ei ole ennetähtaegselt rakendanud järgmisi muid uusi standardeid või tõlgendusi, kuid mis ei mõjuta oluliselt Ettevõtte finantsaruandeid tulevikus.

Standardi IAS 27 „Konsolideeritud ja konsolideerimata finantsaruanded“ muudatused (muudetud jaanuaris 2008, rakendub 1. juulil 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole vastu võetud EL poolt). Muudetud standard nõuab ettevõtetelt koondkasumi jagamist emaettevõtte omanike ja vähemusosaluse vahel, isegi kui selle tulemuseks on vähemusosa negatiivne saldo. Muudetud standard täpsustab, et tehingud, mille tulemusena emaettevõtte osalus tütarettevõttes muutub, kuid kontroll säilib, tuleb kajastada otse omakapitalis. Ettevõtte hinnangul standardi muudatus ei mõjuta finantsaruannet.

Omandi üleandmise tingimused ja tühistamine - IFRS 2 „Aktiাপöhine makse“ muudatus (muudetud jaanuaris 2008, rakendub 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Muudatus selgitab, et omandi üleandmise tingimusteks on ainult teenuste tingimused ja tulemuslikkuse tingimused. Ettevõtte hinnangul standardi muudatus ei mõjuta finantsaruannet.

Standardi IFRS 3 „Äriühendused“ muudatused (muudetud jaanuaris 2008, rakendub äriühendustele omandamiskuupäevaga esimesel aruandeaastal, mis algab 1. juulil 2009 või hiljem; ei ole vastu võetud EL poolt). Muudetud IFRS 3 annab ettevõtetele valikuvõimaluse kajastada vähemusosalused kas kasutades praegu kehtiva IFRS 3 põhimõtet (proportsionaalselt nende osalusele omandatud ettevõtte netovaras) või õiglasest väärtuses. Muudetud IFRS 3-s on detailsemad juhised ostumeetodi rakendamiseks äriühendustes. IFRS 3 ei mõjuta Ettevõtet, kuna Ettevõttes ei ole toimumas äriühendusi.

Tõlgendus IFRIC 12 „Teenuste kontsessioonikokkulepped“ (rakendus 1. jaanuaril 2008 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole vastu võetud EL poolt). Antud tõlgendus sisaldab juhiseid olemasolevate standardite rakendamiseks ettevõtete poolt, kes on avaliku ja erasektori vaheliste teenuste kontsessioonide osapoolteks. Ettevõtte hinnangul tõlgendus ei mõjuta finantsaruannet.

Tõlgendus IFRIC 13 „Kliendilojaalsusprogrammid” (rakendub 1. juulil 2008 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; EL poolt vastuvõetud IFRIC 13: rakendub pärast 31. detsembrist 2008 algavatele aruandeperioodidele, varasem rakendamine lubatud). Tõlgendus IFRIC 13 selgitab, et kui kaupade või teenuste müügiga kaasneb kliendi lojaalsusprogramm tuleb kliendilt saadav tasu jagada tehingu komponentide vahel vastavalt nende õiglasele väärtusele. Ettevõtte hinnangul ei ole IFRIC 13 asjakohane Ettevõtte tegevusele, kuna Ettevõttel puuduvad kliendilojaalsusprogrammid.

IFRIC 15 „Kinnisvara ehituslepingud” (rakendub 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole vastu võetud EL poolt). Tõlgendus kohaldub müügitulude ja seotud kulude arvestusele ettevõtetes, kes ehitavad kinnisvaraobjekte ise või allhankijate kaudu, ning annab juhiseid, kuidas määrata, kas ehituslepingule rakenduvad IAS 11 või IAS 18 nõuded. Selles on toodud ka kriteeriumid, otsustamiseks millal ettevõtted peavad kajastama selliste tehingutega seotud müügitulu. IFRIC 15 ei mõjuta Ettevõtte finantsaruannet, kuna Ettevõttel ei ole kinnisvara ehituslepinguid.

IFRIC 16 „Välismaise üksuse netoinvesteeringu riskimaandamine” (rakendub 1. oktoobril 2008 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole vastu võetud EL poolt). Tõlgendus selgitab, millistele valuutariskidele saab rakendada riskimaandamisarvestust. Tõlgendusel IFRIC 16 puudub mõju finantsaruandele, kuna Ettevõtte ei rakenda riskimaandamisinstrumentide arvestust.

Tütar-, ühis- või sidusettevõttesse tehtud investeeringu soetusmaksumus – IFRS 1 ja IAS 27 muudatus (välja antud mais 2008; rakendub 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole vastu võetud EL poolt). Muudatus lubab IFRS esmarakendajatel ematettevõtte konsolideerimata aruandes investeeringute tütar-, ühis- ja sidusettevõtetesse kajastamisel tuletatud soetusmaksumuseks lugeda kas nende õiglase väärtuse või eelmise raamatupidamistava alusel kajastatud bilansilise maksumuse. Muudatus nõuab ka, et enne omandamist tekkinud netovara jagamine investorile tuleb kajastada kasumiaruandes, mitte investeeringu soetusmaksumuse korrigeerimisena. Muudatused ei mõjuta Ettevõtte finantsaruandeid.

Riskimaandamisnõuetele vastavad instrumendid – muudatus standardisse IAS 39 „Finantsinstrumendid: Kajastamine ja mõõtmine” (rakendub tagasiulatava mõjuga 1. juulil 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole vastu võetud EL poolt). Muudatus selgitab kuidas teatud situatsioonides rakendada reegleid, otsustamiseks kas maandatud risk või osa rahavoogudest vastab riskimaandamisnõuetele. Muudatus ei mõjuta Ettevõtte finantsaruandeid, kuna Ettevõtte ei rakenda riskimaandamisinstrumentide arvestust.

IFRIC 17 „Mitterahaliste varade üleandmine omanikele” (rakendub 1. juulil 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole vastu võetud EL poolt). Tõlgendus selgitab, millal ja kuidas tuleb kajastada omanikele mitterahaliste varade üleandmine dividendidena. IFRIC 17 ei mõjuta Ettevõtte finantsaruannet, kuna Ettevõtte ei anna omanikele mitterahalisi varasid.

IFRS 1 „Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standardite esmarakendamine” (vastavalt detsembris 2008 tehtud muudatustele, rakendub standard IFRS aruannetele, mis koostatakse 1. juulil 2009 või hiljem algava perioodi kohta; ei ole vastu võetud EL poolt). Muudetud IFRS 1 sisu vastab eelmisele versioonile, kuid selle struktuuri on muudetud eesmärgiga muuta standard arusaadavamaks lugejale ning paremini kohanduvaks tulevikus tehtavatele muudatustele. Ettevõtte hinnangul ei mõjuta muudetud standard finantsaruandeid.

IFRIC 18 „Klientide poolt üleantavad varad” (rakendub 1. juulil 2009 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; tõlgendus ei ole vastu võetud EL poolt). Tõlgendus selgitab klientide poolt üleantud varade kajastamist: asjaolusid, mille esinemisel on täidetud vastavus vara definitsioonile; vara arvele võtmist ning selle soetusmaksumuse mõõtmist; eraldi identifitseeritavate teenuste tuvastamist (üks või rohkem teenuseid üleantud vara eest); tulu kajastamist ning klientidelt saadud raha kajastamist. IFRIC 18 ei mõjuta Ettevõtte finantsaruandeid.

„Muudatused IFRS-des (välja antud mais 2008). 2007.a otsustas IASB algatada igaaastase muudatuste projekti, et teha vajalikke, kuid mitte-kiireloomulisi muudatusi IFRS-desse. Muudatused sisaldavad nii sisulisi muudatusi, selgitusi kui ka terminoloogiat muudatusi mitmetes standardites. Sisulised muudatused hõlmavad järgmisi valdkondi: müügioteel varaks klassifitseerimine IFRS 5 järgi, kui kontroll tütarettevõtte üle kaob; kauplemiseesmärgil hoitavate finantsinstrumentide esitamise võimalus pikaajalise varana vastavalt IAS 1-le; vastavalt IAS 16-le kajastatud, varem väljarenditud varade müügi

kajastamine ning kaasnevate rahavoogude klassifitseerimine vastavalt IAS 7-le rahavoogudena äritegevusest; IAS 19-s kärke definitsiooni täpsustamine; valitsusepoolse sihtfinantseerimisena turutingimustest madalama intressiga saadud laenu kajastamine vastavalt IAS 20-le; IAS 23 laenukulutuste definitsiooni vastavusse viimine sisemise intressimäära meetodi definitsiooniga; müügiootel tütarettevõtete kajastamise selgitamine IAS 27 ja IFRS 5 järgi; IAS 28-s ja IAS 31-s sidusettevõtete ja ühisettevõtete kohta avalikustatava informatsiooni nõuete vähendamine; IAS 36-s avalikustatava informatsiooni nõuete täiendamine; reklaamkulutuste kajastamise täpsustamine IAS 38-s; õiglases väärtuses läbi kasumiaruande kategooria definitsiooni muutmine selle vastavusse viimiseks riskimaandamisarvestusega IAS 39-s; kinnisvarainvesteeringute kajastamine ehitusperioodil vastavalt IAS 40-le; ning piirangute vähendamine bioloogiliste varade õiglase väärtuse määramisel vastavalt IAS 41-le. Täiendavad muudatused standardites IAS 8, 10, 18, 20, 29, 34, 40, 41 ja IFRS 7 sisaldavad terminoloogilisi ja redigeerimismuutusi, millel ei ole mõju (või mõju on minimaalne) raamatupidamisarvestusele. Ettevõtte hinnangul ei mõjuta muudatused oluliselt finantsaruannet, välja arvatud:

IAS 1 "Finantsaruannete esitamine" (ja kaasnevad muudatused IAS 7-s). Standardi eelmist sõnastust, mis sätestas, et kõik kauplemiseesmärgil soetatud finantsvarad ja -kohustused tuleb klassifitseerida lühiajaliseks, on muudetud, lubamaks mõningate selliste varade või kohustuste klassifitseerimist pikaajaliseks.

LISA 2. Juhtkonna olulised hinnangud, mida on raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud

2.1. Olulised raamatupidamisarvestuslikud hinnangud

Finantsaruannete esitamine vastavalt rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele, nagu peed on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, eeldab teatud oluliste juhtkonnapoolsete raamatupidamisarvestuslike hinnangute ning eelduste tegemist, mis mõjutavad aruande kuupäeva seisuga raporteeritavate varade ja kohustuste jääke ning tingimuslike varade ja kohustuste esitamist ning aruandeperioodil kajastatud tulusid ja kulusid. Kuigi mitmed aruandes esitatud finantsnäitajad põhinevad juhtkonna teadmistel ja hinnangul, mis on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, võib tegelik tulemus nendest hinnangutest oluliselt erineda. Täpsem hinnangute ülevaade on toodud vastavate arvestuspõhimõtete või lisade all.

Olulisi hinnanguid on kasutatud eelkõige järgmistes valdkondades:

- a) Finantsvarade õiglase väärtus (lisa 5)
- b) Kohustuste õiglase väärtus (lisa 2.5)

Antud hinnanguid kaalutakse pidevalt ajaloolise kogemuse ja muude tegurite põhjal, sh. ootused tuleviku sündmuste kohta, mida on antud tingimustes mõistlikeks hinnatud.

Hiljutine volatiilsus globaalsetel finantsturgudel

Jätkuv globaalne likviidsuskriis, mis algas 2007.a. keskel, on muuhulgas kaasa toonud kapitaliturgude vähenenud finantseerimisvalmiduse, madalama likviidsustaseme kogu pangandussektoris ning periooditi ka kõrgemad pankadevahelised laenuintressimäärad ja väga suure volatiilsuse aktsiaturgudel. Globaalsetel finantsturgudel valitsev ebakindlus on põhjustanud ka pankade pankrotte ning ülevõtmisi USA-s, Lääne-Euroopas, Venemaal ja mujal. Jätkuva finantskriisi mõju ulatust ei ole võimalik hinnata ega selle vastu ennast täielikult kaitsta.

Noteeritud finantsinstrumentide aktiivse turu kadumine

Finantsturgude hiljutise volatiilsuse tulemusena ei eksisteeri enam osadele noteeritud finantsinstrumentidele regulaarseid sõltumatute osapoolte vahelisi tehinguid raha ja kapitaliturul. Seega on 31.12.2008. seisuga nende finantsinstrumentide õiglase väärtus määratud hindamismeetodi abil. Hindamismeetodi eesmärk on määrata, milline oleks tehinguhind olnud bilansipäeva seisuga turutehingul, mis oleks läbi viidud normaalsetel ärilistel kaalutlustel. Seega nõuab õiglase väärtuse määramine praeguste turutingimuste, sh. turulikviidsuse ja krediitdimarginaalide (i.k. *credit spreads*) arvessevõtmist. Aktiivse turu puudumisel oli juhtkonna poolt kasutatav hindamistehnika fikseeritud tuluga finantsinstrumentide õiglase väärtuse määramisel diskonteeritud rahavoo analüüs (Lisa 1.5.2.).

Juhtkonnal on väga keeruline usaldusväärselt ennustada, milline on finantsturgude likviidsuse edasise vähenemise ning valuuta- ja väärtipaberiturgude suurenenud volatiilsuse mõju Ettevõtte finantspositsioonile. Juhtkond usub, et on võtnud kasutusele kõik vajalikud meetmed, et tagada Ettevõtte jätkusuutlikkus ja kasv praegustes tingimustes. Juhtkond on veendunud, et Ettevõtte omanik AS SEB Pank ja AS SEB Panga omanik SEB AB, kes mõlemad omavad tugevat majanduslikku seisundit, finantseerivad Ettevõtet selle maksevõimelisuse tagamiseks.

2.2. Kohustuste piisavuse test

Kindlustuslepingute kohustustele teostatakse kohustuste piisavuse test, mis põhineb lepingute portfelli tuleviku hinnanguliste rahavoogude diskonteerimisel. Testis kasutatavad rahavood on lepingute laekumised, väljamaksed ja halduskulud aastate kaupa. Tuleviku laekumiste ja väljamaksete hindamisel kasutatakse lepingute ajaloo põhjal hinnatud surevust, tagasiosumäärasid ja maksevabaks muutmise määrasid. Tuleviku oodatavate kulude hindamisel on kasutatud tänast keskmist halduskulu lepingu kohta. Rahavoogude tulemused aastate kaupa on diskonteeritud riskivabade intressimääradega. Lepingute, mille valuutaks on euro on riskivabade intressimääradena kasutatud euro swapi määrasid ja lepingutel, mille valuuta on eesti kroon on riskivabade intressimääradena kasutatud euro swapi määrasid, millele on lisatud Eesti CDS-i (Credit Default Swap, näitab Eesti maksejõuetuse riski) määrad. Varasematel aastatel oleme eesti krooni riskivabade intressimääradena kasutanud euroala AAA reitinguga valitsusvõlakirjade intressimäärasid, aga kuna arenevate riikide riskid on tõusnud krediidikriisi jooksul pole see hinnang enam adekvaatne. Euro swapimäärasid hakkasime kasutama kuna see on kõige likviidses madala riskiga instrument. Kuna Eesti CDS-i määrasid 31.12.2007 pole saada, siis me ei saa siinkohal anda kohustuste piisavuse testi tulemusi 2007 aasta lõpu seisuga arvutatuna samadel põhimõtetel.

Kui antud testiga hinnatud kohustuste väärtus tuleb suurem, kui lisas 1.12 toodud arvestuspõhimõtete kohaselt arvestatud kohustuste suurus, millest on lahutatud kapitaliseeritud sõlmimiskulud, siis kõigepealt vähendatakse kapitaliseeritud sõlmimiskulusid, siis vajadusel suurendatakse kohustusi ja sellega kaasnev kahjum kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes.

2008 aasta lõpu seisuga läbiviidud testi tulemusena olid kindlustuslepingute bilansilised kohustused piisavad. 2007 aasta lõpu seisuga olid kindlustuslepingute bilansilised kohustused ka piisavad kasutades euroala AAA reitinguga valitsusvõlakirjade intressimäärasid eesti krooni riskivabade intressimäärade hinnanguna. Kohustuste adekvaatsuse testi tulemustele omab kõige suuremat mõju riskivabade intressimäärade kõver. Kui kõigi testis kasutatud perioodide intressimäärad oleks 100 baaspunkti võrra madalamad (nihutades intressikõverat allapoole), siis tõuseks kohustuste adekvaatsuse piir 42.2 miljoni krooni võrra, samas oleks ka sel juhul vastavad bilansis kajastatud kohustused kaetud. Kui oleksime endiselt eesti krooni riskivabade intressimäärade hinnanguna kasutanud euroala AAA reitinguga valitsusvõlakirjade intressimäärasid 2008 aasta lõpu seisuga kohustuste piisavuse testis, siis oleksid testi tulemusena kohustused ikkagi piisavad.

2.3. Garanteeritud intressid

Sõltuvalt lepingu liigist, lepingu sõlmimise ajast ja kindlustussumma valuutast jääb kehtivate kindlustuslepingute ja garanteeritud intressiga investimislepingute garanteeritud aastaintress vahemikku 2,5% kuni 4%. Ettevõtte juhtkonna hinnangul on võimalik finantsturgudel teenida garanteeritud intressi ületavat tulu.

2.4. Kasumijaotamise põhimõtted

Enamus lepinguid osaleb lisakasumi jaotamises lisaks garanteeritud väärtustele. Iga kasumiosalusega lepingu kohta arvutatakse kalendriaasta eest kasumiosa, võttes arvesse tegelike ja arvestuslike suuruste – investeeringutulu, kulud, kahjusid – vahe. Majandusaasta alguses teeb ettevõtte juhatus ettepaneku nõukogule lisakasumi jaotamise kohta kindlustusvõtjatele eelmise majandusaasta eest. Nõukogu otsustab lõpliku lisakasumi suuruse. Majandusaasta lõpu seisuga on kindlustuslepingute boonuste eraldises ja garanteeritud intressiga investimislepingute finantskohustuses vastava majandusaasta lisakasumite hinnanguline suurus. Sõltuvalt kliendi valikust on lepingutel kasumiosalusi kahte tüüpi - tagasiarvestatav lisakasum või mittetagasiarvestatav lisakasum. Tagasiarvestatava kasumiosalusega lepingutele juba määratud lisakasumit võib hilisematel aastatel tagasi arvestada, kui investeeringutulu on halb.

Mittetagasiarvestatava kasumiosalusega lepingutele määratud lisakasumeid tagasi arvestada ei saa. Kõik määratud lisakasumid osalevad järgmistel aastatel lisakasumiarvestuses. Tagasiarvestatavad lisakasumid moodustavad ebaolulise osa. Eelnevatel aastatel lepingule määratud lisakasumite suurus (määr) ei tekitanud ettevõttele kohustust ega loo kindlustusvõtjale eeldust järgnevatel aastatel makstava lisakasumite suuruse (määr) osas.

2.5. Finantsvarade ja finantskohustuste õiglase väärtus

Ettevõtte õiglase väärtuse hinnang nendele finantsvaradele ja finantskohustustele, mis Ettevõtte bilansis ei ole kajastatud õiglases väärtuses.

Tuh. EEK	31.12.2008		31.12.2007	
Aktivad	Bilansiline väärtus	Õiglase väärtus	Bilansiline väärtus	Õiglase väärtus
Raha- ja pangakontod	252 905	252 905	281 297	281 297
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses*	126 921	126 921	11 213	11 213
KOKKU AKTIVAD	379 826	379 826	292 510	292 510
Kohustused				
Viitvõlad ja muud finantskohustused	7 531	7 531	61 415	61 415
Kohustused edasikindlustuslepingutest	93	93	38	38
Kohustused kindlustuslepingutest**, ***	612 991	76 261	528 001	378 774
Finantskohustused investeerimislepingutest korrigeeritud soetusmaksumuses ** , ****	113 392	64 398	117 869	113 883
KOKKU KOHUSTUSED	734 007	148 283	707 323	554 110

* Tähtajaliste deposiitide tähtaeg on lühem kui üks aasta, mistõttu õiglase väärtus on ligikaudu võrdne soetusmaksumusega.

**Õiglase väärtus erineb oluliselt bilansilisest väärtusest, kuna projekteeritud rahavooge mõjutavad diskonteerimisel kasutatud riskivabad intressimäärad on palju kõrgemad, kui lepingus garanteeritud intressimäärad.

*** Õiglase väärtuse hinnang on leitud vastavalt kohustuste piisavuse testile (Lisa 2.2.).

**** Õiglase väärtuse hinnang on leitud analoogiliselt kohustuste piisavuse testile kindlustuslepingute korral (Lisa 2.2.).

LISA 3. Riski- ja kapitalijuhtimine

AS SEB Elu- ja Pensionikindlustus puutub oma tegevuses kokku erinevate riskidega, milleks on kindlustusrisk, krediidirisk, tururisk, operatsioonirisk ja likviidsusrisk. Elukindlustusettevõtete suurim risk on neist kindlasti kindlustusrisk, millele järgneb tururisk.

3.1. Kindlustusrisk

Ettevõtte sõlmib oma äritegevuse käigus lepinguid, mis kannavad kindlustusrisiki üle kindlustusvõtjalt ettevõttele. Kindlustusrisk üksiku lepingu suhtes on defineeritud kui tõenäosus, et toimub lepingus fikseeritud sündmus (kindlustusjuhtum), ja ebaselgus selle tulemusena väljamaksmisele kuuluva summa suuruse osas. Kindlustuse põhialusena on vastav üksik risk juhuslik ja seetõttu ettearvatu.

Kindlustuslepingute portfelli suhtes, mille tulude (preemiatariffide) ja eraldiste arvestamisel on lähtutud töenäosusteorias, on kindlustusriskiks, et tegelikud kahjud ja nõuete väljamaksed osutuvad suuremateks kui kajastatud (arvestatud) kindlustuskohustused. See võib juhtuda, kui kindlustusjuhtumite sagedus või üksikjuhtumite suurus ületab ettevõtte ootusi ja eeldusi. Kindlustusjuhtumite esinemine on juhuslik ja seetõttu erineb kahjud ja nõuete suurus üksikaastate lõikes statistilisi tehnikaid kasutades loodud eeldusest.

Mida suurem on sarnase riskiga kindlustuslepingute portfell, seda väiksem on eelduslikult tegeliku tulemuse erinevus statistilisest arvestuslikust eeldusest. Lisaks sellele on suurema riskide varieerimise tulemusel ühesuunaliste sündmuste esinemise töenäosus ja seeläbi kogu portfelli risk tervikuna väiksem.

Ettevõtte pakub surma ja üleelamise riski katvaid tooteid. Põhikindlustustele on võimalik juurde sõlmida lisakindlustusi (kriitiliste haiguste, ja õnnetusjuhtumijärgse surmajuhtumi, invaliidisuse ja ajutise töövõimetuse kindlustus). Vastavalt tootetingimustele võivad kliendid valida sobiva kindlustusmaks summa ja maksesageduse.

Kindlustuslepingute puhul, milles kindlustusjuhtumiks on surm või üleelamine, on suurimateks riski mõjutajateks kindlustusvõtjate elustiili ja söömisharjumuste muutused, samuti suitsetamise ja alkoholi tarbimise tase ning kehalise aktiivsuse ja liikumise väärtustamine. Samuti mõjutab riski hariduse, tervishoiu ja sotsiaalse kindlustuse taseme muutumine.

Ettevõtte võtab kasutusele uued suremustabelid, juhul kui kasutuselolevate suremustabelite alusel leitud tariifid ei kata piisaval määral kindlustusriske.

Ettevõtte kontrollib ja juhib kindlustusrisiki läbi riskijuhtimise (underwriting) protseduuride. Ettevõtte on rakendanud meditsiinilise kontrolli nõuet kindlustusvõtjatele, kellega sõlmitava kindlustuslepingu kindlustussumma suurus ületab 400 000 krooni, kes on vanemad kui 45 aastat ning 500 000 krooni, kes on nooremad kui 45 aastat. Lisaks tasakaalustab ettevõtte portfelli tervikrisiki läbi suremusrisiki ja ellujäämisrisiki kandvate lepingute tasakaalus hoidmise.

Ettevõtte on lisaks eelnevale piiritletud enda osaluse üksikjuhtumi maksimaalse kahju osas läbi edasikindlustuslepingu, millega kõik riskid üksikjuhtumist, mis ületavad 20 000-1 000 000 (sõltuvalt lepingust) krooni katab seda summat ületavas osas edasikindlustusandja.

Ebakindlus tuleviku väljamaksete ja laekumiste osas tuleneb pikaajaliste lepingute puhul prognoosimatutest muutustest üldise suremuse ja kindlustusvõtjate käitumistavade osas.

Ettevõtte kasutab suremuse arvestamisel baastabelitena edasikindlustajate SwissRe ja GenRe poolt soovitatud suremustabeleid, mis ettevõtte juhtkonna hinnangul peegeldavad ettevõtte tegevuskeskkonna ja kliendibaasiga kaasnevaid riske adekvaatselt. Kuna ettevõtte tegevuse ajalugu ulatub vaid 1999. aastani ja selle aja jooksul on kindlustusvõtjate harjumused ja käitumine ettevõtte tegevusvaldkonna turul väga oluliselt muutunud, siis ei ole ettevõtte suremustabelite rakendamisel otseselt arvestanud oma portfelli kogemust. Samaaegselt analüüsitakse aktuaaride poolt oma turu suremustabeleid, et pikema ajalise kogemuse tekkimisel neid kasutusele võtta.

Tuleviku rahavoogude ebakindlus

Kindlustusseltsil on risk kindlustuslepingutest tulenevate maksete mittelaekumisest. Tuleviku rahavood võivad olla kas väiksemad lepingukohastest maksetest, võivad toimuda mittetähtaegselt. Üldine majanduskliima halvenemine, mis võib põhjustada klientide säästmisvõime vähenemist, võib suurendada nimetatud riski. Ettevõtte juhtkond analüüsib tuleviku rahavoogude laekumise töenäosust ja võtab kasutusele meetmed suurendades tähelepanu kliendihalduse osas, leidmaks klientide makseraskustele lahendusi.

Allpool olev tabel näitab bruto kindlustusrisi suurust tuhandetes kroonides riskiliikide järgi.

	31.12.2008	31.12.2007
Surmarisk	7 455 523	6 106 375
Eluaegne pension*	15 824	17 957
Õnnetusjuhtumi invaliidsus	2 183 044	1 777 025
Õnnetusjuhtumi surm	1 257 237	1 271 972
Õnnetusjuhtumi töövõimetuse päevarahad**	88 466	84 709
Kriitilised haigused	69 789	67 780
Kindlustusmaksetest vabastamine invaliidsuse korral ***	35 949	37 623

* Eluaegsel pensionil on näidatud aastapensioni summa

** Õnnetusjuhtumi töövõimetuse päevarahade puhul on näidatud 100 päeva päevarahade summa.

*** Kindlustusmaksetest vabastamisel invaliidsuse korral on näidatud 1 aasta maksete summa.

Allpool olev tabel näitab elukindlustussummade kontsentreerumist viide gruppi elukindlustussumma suuruse järgi kindlustatud elu kohta. Kontsentreerumine on näidatud nii bruto elukindlustussummade lõikes, kui ka pärast edasikindlustaja vastutusel olevate osade mahaarvamist ettevõtte kanda jäävate summade lõikes. Analüüs näitab riski kontsentreerumist väiksematele summadele pärast edasikindlustust. Need tabelid ei sisalda eluaegse pensioni (annuiteedi) lepinguid, mille kohta on esitatud allpool eraldi analüüs.

Elukindlustussummad kindlustatud elu kohta seisuga 31.12.2008 (tuh. EEK)	Elukindlustussummad kokku			
	Enne edasikindlustust (tuh. EEK)		Pärast edasikindlustust (tuh. EEK)	
0-200	2 104 774	28.23%	2 028 210	33.36%
200-400	1 634 094	21.92%	1 410 765	23.20%
400-800	1 903 854	25.53%	1 509 323	24.82%
800-1000	534 312	7.17%	435 986	7.17%
Suurem kui 1000	1 278 489	17.15%	696 222	11.45%
Kokku	7 455 523	100.00%	6 080 506	100.00%

Elukindlustussummad kindlustatud elu kohta seisuga 31.12.2007 (tuh. EEK)	Elukindlustussummad kokku			
	Enne edasikindlustust (tuh. EEK)		Pärast edasikindlustust (tuh. EEK)	
0-200	2 351 482	38.51%	2 081 940	45.46%
200-400	1 430 565	23.43%	1 153 837	25.19%
400-800	1 251 012	20.49%	784 479	17.13%
800-1000	288 700	4.73%	182 131	3.98%
Suurem kui 1000	784 616	12.85%	377 403	8.24%
Kokku	6 106 375	100.00%	4 579 790	100.00%

Järgnevad tabelid illustreerivad eluaegse pensioni (annuiteedi) lepingute kontsentreeritud riski viies grupis, nende lepingute arvestusliku aasta väljamakse alusel kindlustatu kohta aasta lõpu seisuga. Ettevõtte ei kindlusta neid lepinguid edasi.

Eluaegse pensioni aasta väljamakse
kindlustatu kohta seisuga 31.12.2008
(tuh. EEK)

	Kokku aasta väljamakse	
0-5	1 129	7.13%
5-10	3 854	24.36%
10-15	3 652	23.08%
15-20	2 750	17.38%
Suurem kui 20	4 439	28.05%
Kokku	15 824	100.00%

Eluaegse pensioni aasta väljamakse
kindlustatu kohta seisuga 31.12.2007
(tuh. EEK)

	Kokku aasta väljamakse	
0-5	1 198	6.67%
5-10	4 254	23.69%
10-15	4 313	24.02%
15-20	2 934	16.34%
Suurem kui 20	5 257	29.28%
Kokku	17 957	100.00%

3.2. Finantsriskid

Ettevõtte varad ja kohustused jaotatuna kindlustuslepingute liikide vahel.

31.12.2008 (tuh. EEK)	Kokku	Investeeringis- ja kindlustus- lepingud	Investeeringis- riskiga lepingud	Muud varad ja kohustused
Raha- ja pangakontod	252 905	180 370	-	72 535
Nõuded edasikindlustuslepingutest	2 969	2 969	-	-
Finantsvarad	1 099 304	543 115	501 558	54 630
- Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	975 351	539 510	435 841	-
Aktsiad ja muud väärtpaberid	557 334	219 369	337 965	-
Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid	410 182	312 306	97 875	-
Tuletisinstrumentid	7 835	7 835	-	-
- Korregeeritud soetusmaksumuses	123 953	3 605	65 718	54 630
Investeeringislepingute deposiidid	115 787	-	65 718	50 069
Nõuded otsesest kindlustus- tegevusest kindlustusvõtjatele	2 831	2 831	-	-
Viitlaekumised, ettemakstud kulud ja muud nõuded	5 334	773	-	4 561
Immateriaalne vara	1 577	1 577	-	-
Materiaalne põhivara	1 338	-	-	1 338
Varad kokku	1 358 093	728 032	501 558	128 503
Viitvõlad	6 091	117	-	5 975
Muud finantskohustused	1 440	1 440	-	-
Kohustused edasikindlustuslepingutest	93	93	-	-
Kohustused kindlustuslepingutest	612 991	612 991	-	-
Finantskohustused investeeringislepingutest	614 950	113 392	501 558	-
- Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	501 558	-	501 558	-
- Korregeeritud soetusmaksumuses	113 392	113 392	-	-
Kohustused kokku	1 235 565	728 032	501 558	5 975

31.12.2007 (tuh. EEK)	Kokku	Investeeringis- ja kindlustus- lepingud	Investeeringis- riskiga lepingud	Muud varad ja kohustused
Raha- ja pangakontod	281 297	64 162	-	217 135
Nõuded edasikindlustuslepingutest	1 647	1 647	-	-
Finantsvarad	1 481 667	630 061	849 033	2 572
- Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	1 472 100	627 009	845 090	-
Aktsiad ja muud väärtpaberid	986 384	303 638	682 745	-
Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid	483 826	321 480	162 345	-
Tuletisinstrumentid	1 891	1 891	-	-
- Korregeeritud soetusmaksumuses	9 567	3 052	3 943	2 572
Investeeringislepingute deposiidid	3 943	-	3 943	-
Nõuded otsesest kindlustus- tegevusest kindlustusvõtjatele	2 269	2 269	-	-
Viitlaekumised, ettemakstud kulud ja muud nõuded	3 355	783	-	2 572
Immateriaalne vara	2 867	2 867	-	-
Materiaalne põhivara	1 818	-	-	1 818
Varad kokku	1 769 295	698 737	849 033	221 525
Viitvõlad	59 935	51 634	-	8 301
Muud finantskohustused	1 479	1 195	-	284
Kohustused	38	38	-	-
edasikindlustuslepingutest				
Kohustused kindlustuslepingutest	528 001	528 001	-	-
Finantskohustused	966 902	117 869	849 033	-
investeeringislepingutest				
- Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	849 033	-	849 033	-
- Korregeeritud soetusmaksumuses	117 869	117 869	-	-
Kohustused kokku	1 556 356	698 737	849 033	8 585

3.2.1. Tururisk

Tururisk on risk, et finantsinstrumendi õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus turuhindade muutuste tõttu. Tururisk koosneb kolme liiki riskist: valuutarisk, intressimäärarisk ja muu hinnarisk. Tururisk mõjutab kasumiaruannet ja seeläbi omakapitali. Ettevõtte poolt kehtestatud investeeringispoliitika hajutatakse ja jälgitakse finantsvarade riskikontsentratsiooni.

Tururisk tuleneb eelkõige elukindlustusettevõttes kindlustuslepingute ja garanteeritud intressiga investeeringislepingute varade investeerimisest. Seda riski juhitakse Ettevõtte investeeringispoliitika, mis sätestab eelpoolmainitud varade investeerimispiirangud. Ettevõtte ostab investeeringisportfelli haldamise teenust AS SEB Varahaldus, kes on kohustatud juhtima investeeringisportfelli vastavalt Ettevõtte poolt määratud riskitasemele.

Euroopa Liidus töötatakse Solventsus II projekti all välja uusi kindlustusettevõtete omakapitali piisavuse nõudeid, kus tururiski suuruse hindamisel on peamine osa. AS SEB Elu- ja Pensionikindlustus töötab selle kallal, et hakata oma tururiski hindama kooskõlas Solventsus II põhimõtetega ja SEB grupi teiste elukindlustusettevõtete praktikaga.

Intressimäärarisk

Intressimäärarisk on risk, et finantsinstrumendi õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus turuintressimäärade muutuste tõttu. Võlakirjade õiglane väärtus muutub seoses intressimäärade tõusu või langusega. Ujuva intressimääraga võlakirjade õiglane väärtus praktiliselt ei muutu seoses intressimäärade

29

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials V.k.
Kuupäev/date 31.03.09
Prüüvaterhouse/Control Tallinn

languse või tõusuga. Ujuva intressimääraga võlakirjadel on rahavoogude risk, et intressimäärade languse tõttu väheneb intressitootlus. Intressitootluse vähenemine varadelt olukorras kus intressikohustused jäävad samaks omab negatiivset mõju ettevõtte kasumile. Ettevõtte juhtkond juhib intressimäärade riski läbi investeerimispoliitika, mis määratleb allokatsiooni intressimäärade riski kandvatesse varaklassidesse.

Tundlikkusanalüüsis on eeldatud intressikõvera paralleelset üles poole muutust 100 baaspunkti võrra kõikide valuutade intressimäärades. Juhul kui intressikõver oleks olnud 100 baaspunkti kõrgem, oleks ettevõtte kasum 26 037 tuhande krooni võrra väiksem (9 788 tuhat krooni 2007 a.) ja vastupidi.

Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumendi õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus vahetuskursi muutuste tõttu.

Kõik ettevõtte poolt sõlmitud lepingud on sõlmitud Eesti kroonides või eurodes. Kuna Eesti krooni kurss on fikseeritud euro suhtes alates aastast 1999 ja Eesti Panga hinnangul võtab Eesti suure tõenäosusega euro kasutusele muutmata hetkel kehtivat vahetuskurssi, siis on ettevõtte juhtkond hinnangul, et ettevõtte puudub kindlustustehnilistest kohustustest tulenev valuutarisk. Enamus kindlustuskohustustele vastavatest investeringutest on samuti nomineeritud Eesti kroonides või eurodes.

Ettevõtte valuutariskide juhtimisel on lähtutud Kindlustustegevuse seadusest, mis nõuab kindlustuslepingutest tulenevatele kohustustele vastava seotud vara investeerima 80 protsendi ulatuses samas valuutas, milles on kohustus võetud. Eesti kroonides võetud kohustustele vastav seotud vara võib olla investeeritud eurodes.

Valuutarisk, mis on seotud teiste valuutadega (mitte eurode või kroonidega) on enamjaolt maandatud vastava valuuta forward või swap lepingutega. AS SEB Pank Gruppi kuuluv ettevõtte AS SEB Varahaldus jälgib nende mõju investeringute tootlusele portfellis ja juhib aktiivselt nimetatud investeringute valuutariski.

Valuutakursi (spot) tugevnemisel 10 protsendi võrra suureneb kasum 2 548 tuhat krooni (2 414 tuhat krooni 2007 a.). Tundlikkusanalüüsis on valuutariski muutusi kajastatud sümmeetriliselt.

Hinnarisk

Hinnarisk on risk, et finantsinstrumendi õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus turuhindade muutumise tõttu.

Aktsia- ja kinnisvarahindade langus avaldab negatiivset mõju ettevõtte investeerimisportfelli õiglasele väärtusele. Kinnisvarariskiga väärtipaberite hinda mõjutab ka olukord kinnisvara renditurul. Hinnariske on hajutatud investeerides erinevatesse riikidesse, majandusharudesse, ettevõtetesse jne.

Aktsiariskiga seotud portfelli vähenemine kümne protsendi (10%) võrra vähendab portfelli õiglast väärtust ja perioodi puhaskasumit 4 361 tuhande krooni võrra (24 103 tuhat krooni 2007 a.).

Kinnisvarariskiga seotud portfelli vähenemine kümne protsendi (10%) võrra vähendab portfelli õiglast väärtust ja perioodi puhaskasumit 4 966 tuhande krooni võrra (4 408 tuhat krooni 2007 a.).

Tundlikkusanalüüsis peegeldab hinnariski muutusi sümmeetriliselt.

3.2.2. Krediidirisk

Krediidirisk on risk, et finantsinstrumendi üks osapool põhjustab teisele rahalise kaotuse, sest ei suuda kohustust täita. Krediidirisk tuleneb järgnevatest tehingute osapooltest:

- krediidiasutused
- edasikindlustajad
- võlakirjade emitendid
- kindlustusvõtjad

Krediidiriski juhtimiseks on AS SEB Elu- ja Pensionikindlustuses sätestatud riskide edasikindlustamisel edasikindlustuspartnerile tingimus, et finantstugevuse reiting peab olema vähemalt A Standard ja Poor's järgi. AS SEB Elu- ja Pensionikindlustuse edasikindlustajate reitingud seisuga 31.12.2008 on järgnevad: SwissRe AA- (Moody's) ja Gen Re reiting AAA (Moody's). Võlainstrumentide krediidiriske juhitakse

vastavalt investeerimispoliitikale, mis sätestab investeerimisportfellis olevate võlakirjade kaalutud keskmise reitingu ja madalaima lubatava reitingu.
Aruandeperioodil aegumata nõudeid ei esinenud.

31.12.2008 (tuh. EEK)	AAA	AA*	A	BBB	BBB-st madalam või reitinguta **	Kokku
Raha- ja pangakontod	-	165 750	53 155	-	34 000	252 905
Nõuded edasikindlustuslepingutest	-	2 969	-	-	-	2 969
Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid	139 898	4 078	172 931	68 441	53 058	438 405
Tuletisinstrumentid	-	7 835	-	-	-	7 835
Tähtajalised deposiidid	-	115 787	-	-	-	115 787
Nõuded otsesest kindlustustegevusest kindlustusvõtjatele	-	-	-	-	2 831	2 831
Viitlaekumised	-	2 868	394	-	174	3 435
Kokku	139 898	299 286	226 480	68 441	90 063	824 167

31.12.2007 (tuh. EEK)	AAA	AA*	A	BBB	BBB-st madalam või reitinguta **	Kokku
Raha- ja pangakontod	-	281 297	-	-	-	281 297
Nõuded edasikindlustuslepingutest	-	1 647	-	-	-	1 647
Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid	64 972	42 420	110 980	70 182	32 927	321 480
Tuletisinstrumentid	-	1 891	-	-	1 891	1 891
Tähtajalised deposiidid	-	-	-	-	-	-
Nõuded otsesest kindlustustegevusest kindlustusvõtjatele	-	-	-	-	2 269	2 269
Viitlaekumised	-	-	-	-	1 655	1 655
Kokku	64 972	327 255	110 980	70 182	38 742	610 239

Tabel näitab maksimaalset avatud krediidiriski.

* Kõik nõuded SEB-ga seotud osapoolte vastu on klassifitseeritud tulpa AA (SEB AB reiting on Aa2 (Moody's))

** Reitinguta instrumentide osakaal on investeerimisportfellis väike ja seetõttu ei ole Ettevõtte juhtkonna hinnangul krediidirisk nendest instrumentidest märkimisväärne.

3.2.3. Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et ettevõtte tekib raskusi oma finantskohustustega seotud kohustuste täitmisel ning likviidsusrisk on risk, et vaba raha ei ole piisavalt, täitmaks kohustusi ilma ebamõistlike kulutusteta. Ettevõtte juhtkond ei näe märkimisväärset likviidsusrisi kuna lähiaastatel (periood 0-5 aastat aluminis tabelis) on kindlustuslepingute rahavood järjepidevalt kõikidel aastatel positiivsed. Rahavood on positiivsed kuna portfell on suhteliselt uus ja rahavood lepingutesse ületavad väljamakseid.

31.12.2008 (tuh. EEK)		Eeldatavad diskonteerimata rahavood aastate lõikes				
	Bilansiline väärtus (Lisa 13)	0-5	5-10	10-15	15-20	>20
Investeeringis- lepingud	113 392	26 249	33 253	33 216	27 731	36 935
Kindlustus- lepingud	612 991	-254 206	148 594	349 858	333 536	725 600
Kokku	726 383	-224 020	181 847	383 074	361 267	762 535

31.12.2007 (tuh. EEK)		Eeldatavad diskonteerimata rahavood aastate lõikes				
	Bilansiline väärtus (Lisa 13)	0-5	5-10	10-15	15-20	>20
Investeeringis- lepingud	117 869	21 372	29 763	35 397	31 007	53 124
Kindlustus- lepingud	528 000	-345 039	110 472	329 915	344 285	705 142
Kokku	645 869	-323 667	140 235	365 311	375 292	758 266

3.2.4. Muud riskid

Investeeringisriskiga elukindlustuslepingutel ei ole ettevõttele turu-, krediidi- ja likviidsusriske kuna investeeringisriski kannab kindlustusvõtja. Ettevõtte risk investeeringisriskiga lepingutest on intressimäärade, valuutakursside ja väärtpaperite hindade muutustest tingitud investeeringisportfelli vähenemine, mistõttu portfelli arvestatavad haldustasud vähenevad.

Investeeringisriskiga lepingutega seotud finantsvara vähenemine kümne protsendi (10%) võrra vähendab aastaseid haldustasusid 354 tuhande krooni võrra (562 tuh. 2007 aastal).

3.3. Operatsioonirisk

Operatsioonirisk on risk saada kahju sisemiste protsesside, inimeste tegevuse või süsteemide ebaadekvaatsusest või mittetoimimisest oodatud viisil või välistest sündmustest, sh juriidiline risk. Juriidiline risk on risk, et õigustatud osapool ei saa rakendada oma õigusi või oodata kohustuste täitmist, kuna kohustatud osapool ei täida võetud kohustusi.

Kindlustusseltsi tegevus sõltub olulisel määral infotehnoloogiast. Infotehnoloogiaga seotud riskide haldamiseks on juhtkond välja töötanud infotehnoloogia strateegia, kehtestanud sisemised protseduurid ja korrad. Juhtkond hindab infotehnoloogia jääkriski madalaks.

3.4. Kapitalijuhtimine

Kapitalijuhtimise eesmärgiks on tagada piisav kapitali olemasolu, et säiliks maksevõime ettenägematutes ja ebasoodsates olukordades. Ettevõtte peab oma tegevuses lähtuma Kindlustustegevuse seaduses nõutavast omavahendite normatiivist (aktsiakapitali miinimum nõue on 3 miljonit eurot (47 miljonit krooni) ja omavahendite miinimum nõue on 3,2 miljonit eurot (50 miljonit krooni)). Ettevõtte omakapital on 122 528 tuhat krooni ja omavahendite ülejääk mõõdetuna vastavalt Kindlustustegevuse seaduses nõutavast normatiivist on 72 459 tuhat krooni (170 450 tuh. krooni 2007 a.). ALM (varade ja kohustuste juhtimine) Investeeringisriski Komitee on vastutav omakapitali nõuete täitmise jälgimise eest. Ettevõtte ei ole rakendanud enneaegselt Solventsus II kindlustusandja omakapitali piisavuse nõudeid.

LISA 4. Raha ja raha ekvivalendid

	31.12.2008	31.12.2007
Raha pangakontodel	29 023	70 284
Üleöö ja tähtajalistes deposiitides	259 267 951	289 602 621
Raha investeerimisriskiga investeerimislepingute investeringutena (Lisa 5)	-6 392 173	-8 375 946
Raha ja pangakontod kokku	252 904 801	281 296 959

Sularahaga ei arveldata.

Keskmine intressimäär pangakontol on 4,80% p.a. (2007: 3,90% p.a.)

Raha ja raha ekvivalentide kvaliteet reitingute kaupa on toodud Lisas 3.2.2

LISA 5. Finantsvarad - investeringud

	31.12.2008	31.12.2007
Investeeringusportfell*		
Esmasel kajastamisel määratletud õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande		
Aktsiad ja muud väärtpaberid	219 368 950	303 638 281
Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid	312 306 252	321 480 345
<i>s.h. hinnatud diskonteeritud rahavoogude meetodil**</i>	<i>41 256 848</i>	-
Tähtajalistes deposiitides	50 069 120	-
Kokku	581 744 322	625 118 626
Kauplemise eesmärgil hoitavad		
Tuletisinstrumentid (Lisa 6)	7 835 216	1 890 908
Investeeringusportfell kokku	589 579 538	627 009 534
 s.h. fikseeritud intressiga võlakirjainstrumentid	 286 920 006	 237 072 596
Ujuva intressiga võlainstrumentid	25 386 246	84 407 749
 Investeeringusriskiga investeerimislepingute investeringud***		
Esmasel kajastamisel määratletud õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande		
Aktsiad ja muud väärtpaberid	331 573 137	674 369 367
Võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid	97 875 429	162 345 366
<i>s.h. hinnatud diskonteeritud rahavoogude meetodil</i>	<i>21 692 143</i>	-
Kokku	429 448 566	836 714 733
Investeeringuslepingute deposiidid (korrigeeritud soetusmaksumuses)	65 717 721	3 942 794
Raha investeerimisriskiga investeerimislepingute investeringuna (Lisa 4)	6 392 173	8 375 946
Investeeringusriskiga investeerimislepingute investeringud kokku	501 558 460	849 033 473
 Finantsvarad- investeringud kokku	1 091 137 998	1 476 043 007

* Investeeringusportfell on strateegiline investering, mis on seotud kindlustus- ja investeerimislepingutega.

** Ülejäänud võlakirjad ja muud fikseeritud tulumääraga väärtpaberid on noteeritud aktiivsel turul.

*** Investeeringud, mis on seotud investeerimisriskiga investeerimislepingutega, mille väärtusest ja tulukusest sõltuvad nendest lepingutest tulenevad kindlustusandja poolsed kohustused.

Kõik õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad on realiseeritavad lähima 12 kuu jooksul, mistõttu võib neid lugeda käibevaraks. Keskmine efektiivne intressimäär portfellis olevatel võlakirjadel on 9,68% p.a. (31.12.2007: 6,07% p.a.), lisamaterjal on toodud Lisas 2.

Kasumid ja kahjumid investeeringutelt on kajastatud lisas 20.

LISA 6. Deriviivid

31.12.2008	Lepinguline väärtus (alusvara)		Õiglane väärtus	
	Varad	Kohustused	Varad	Kohustused (Lisa 12)
Valuutaderiiviiv*	155 437 483	148 627 294	7 835 216	1 439 687

31.12.2007	Lepinguline väärtus (alusvara)		Õiglane väärtus	
	Varad	Kohustused	Varad	Kohustused
Valuutaderiiviiv	168 003 845	167 136 071	1 890 908	1 195 323

* Valuutaderiiviividenal on Ettevõte kasutanud swap ja forward lepinguid.

Arveldused tehingute väärtuspäeval toimuvad brutosummades ja alusvara valuutas.

31.12.2008 seisuga on Ettevõttel avatud intressideriiviivid (76,2 miljoni krooni väärtuses futuurlepinguid), mille tulu/kulu arveldatakse igapäevaselt läbi pangakonto. Realiseeritud tulu 31.12.2008 seisuga avatud futuurlepingutelt oli 225 780 krooni.

LISA 7. Nõuded ja kohustused edasikindlustuslepingutest

Edasikindlustusandja Swiss-Re	31.12.2008	31.12.2007
Nõuded edasikindlustusandjale		
Ettemakstud preemiad	2 414 362	3 315 226
Komisjonitasud	54 518	44 506
Väljamaksed	1 844 410	172 140
Kasumis osalemine	1 887 834	-
Rahuldamata nõuete eraldis	54 067	12 500
Nõuded kokku	6 255 191	3 544 372
Kohustused edasikindlustusandjale		
Preemiad	3 218 465	1 820 319
Ettemakstud komisjon	67 912	77 389
Kohustused kokku	3 286 377	1 897 708
Nõuded edasikindlustuslepingust	2 968 814	1 646 664
Edasikindlustusandja Gen-Re	31.12.2008	31.12.2007
Nõuded edasikindlustusandjale		
Ettemakstud preemiad	28 153	9 131
Nõuded kokku	28 153	9 131
Kohustused edasikindlustusandjale		
Preemiad	120 658	47 502
Kohustused kokku	120 658	47 502
Kohustused edasikindlustuslepingutest	92 505	38 371

Nõuete ja kohustuste tekkimine tuleneb edasikindlustuse preemiate ja komisjonide tekkepõhisest arvestusest ja kalendri ja kindlustuslepingute aastate mittekattumisest.

Kõik nõuded laekuvad lähima 12 kuu jooksul, mistõttu võib neid lugeda käibevaraks.

LISA 8. Viitlaekumised, ettemakstud kulud ja muud nõuded

	31.12.2008	31.12.2007
Viitlaekumised	3 435 167	1 655 032
Ettemakstud kulud	1 770 378	1 145 057
Muud nõuded	128 737	555 031
Kokku	5 334 282	3 355 120

Kõik nõuded laekuvad lähima 12 kuu jooksul, mistõttu võib neid lugeda käibevaraks.

LISA 9. Immateriaalne põhivara

	Immateriaalne põhivara (soetusmaksumuses)	Akumuleeritud kulum	Kapitaliseeritud sõlmimiskulud	Immateriaalne põhivara kokku (jääkmaksumuses)
31.12.2006	873 840	- 873 840	3 174 581	3 174 581
Lisandunud	-	-	7 390 166	7 390 166
Aruandeperioodi kulum	-	-	-7 698 136	-7 698 136
31.12.2007	873 840	- 873 840	2 866 611	2 866 611
Lisandunud	-	-	3 918 376	3 918 376
Aruandeperioodi kulum	-	-	-5 207 512	-5 207 512
31.12.2008	873 840	- 873 840	1 577 475	1 577 475

LISA 10. Materiaalne põhivara

	Kapitaliseeritud ehituskulud	Kapitalirendiga soetatud vara	Kontori- tehnika	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2006				
Soetusmaksumus	986 168	1 075 062	784 580	2 845 810
Akumuleeritud kulum	-637 207	-573 437	-705 494	-1 916 138
Jääkmaksumus	348 961	501 625	79 086	929 672

2007.a. toimunud muutused

Ostud ja parendused perioodi jooksul	753 070	-	504 976	1 258 046
Müük ja mahakandmine perioodi jooksul (soetusmaksumuses)	-	-427 833	-16 756	-444 589
Müüdud ja mahakantud vara akumuleeritud kulum	-	322 330	13 405	335 735
Perioodi amortisatsioonikulu	-107 722	-111 294	-41 691	-260 707

Saldo seisuga 31.12.2007

Soetusmaksumus	1 739 238	647 229	1 272 800	3 659 267
Akumuleeritud kulum	-744 929	-362 401	-733 780	-1 841 110
Jääkmaksumus	994 309	284 828	539 020	1 818 157

2008.a. toimunud muutused

Ostud ja parendused perioodi jooksul	22 420	-	176 397	198 817
Müük ja mahakandmine perioodi jooksul (soetusmaksumuses)	-	-647 229	-398 934	-1 046 163
Müüdud ja mahakantud vara akumuleeritud kulum	-	445 521	398 934	844 455
Perioodi amortisatsioonikulu	-248 775	-83 120	-145 527	-477 422

Saldo seisuga 31.12.2008

Soetusmaksumus	1 761 658	-	1 050 263	2 811 921
Akumuleeritud kulum	-993 704	-	-480 373	-1 474 077
Jääkmaksumus	767 954	-	569 890	1 337 844

Põhivarade soetamisel ettemakseid seisuga 31.12.2008 ja 31.12.2007 tehtud ei ole. Kõik kapitalirendiga soetatud varad on sõiduautod (lisa 12).

LISA 11. Viitvõlad

	31.12.2008	31.12.2007
Tulemustasude kohustus töövõtjatele	2 406 373	5 431 729
Maksukohustused	2 020 245	1 369 642
<i>Sotsiaalmaksuvõlg</i>	490 330	578 460
<i>Füüsilise isiku tulumaksuvõlg</i>	1 429 426	693 550
<i>Erisoodustuse tulumaksuvõlg</i>	59 653	58 603
<i>Kohustusliku pensionikindlustusmaksuvõlg</i>	21 229	26 634
<i>Töötuskindlustuse maksuvõlg</i>	9 045	12 395
<i>Käibemaksuvõlg</i>	10 562	-
Puhkusetasukohustus töövõtjatele	909 976	781 099
Võlgnevus hankijatele	517 338	719 234
Väärtpaberiarveldustes makstav raha	237 538	51 633 780
Kokku viitvõlad	6 091 470	59 935 484

Väärtpaberiarveldustes makstava raha real näidatakse väärtpaberite soetamisel tehingupäeva ja väärtuspäeva vaheliselt perioodil teel olevaid summasid.

Kõik kohustused otsesest kindlustustegevusest on realiseeritavad lähima 12 kuu jooksul, mistõttu võib neid lugeda lühiajalisteks kohustusteks.

LISA 12. Muud finantskohustused

Muud finantskohustused	31.12.2008	31.12.2007
Tasumata kapitalirendimaksed	-	283 822
Tuletisinstrumentid (Lisa 6)	1 439 687	1 195 323
Kokku muud finantskohustused	1 439 687	1 479 145

Kapitalirendimaksed	2008	2007
Aruandeperioodi jooksul tasutud kapitalirendimaksed	82 115	119 870
Aruandeperioodi jooksul lõpetatud kapitalirendilepingud	201 708	102 233
Intressikulu aruandeperioodil	7 806	12 903
Keskmine intressimäär	3,5%	3,5%
Aruandeperioodil kapitalirendiga soetatud varadelt arvestatud amortisatsiooni kulu	83 120	111 294

Kapitalirendikohustused	31.12.2008	31.12.2007
Järgmisel aastal kuulub tasumisele	-	283 822

Kapitalirendiga soetatud vara bilansilise maksumuse kohta vaata lisa 10.

LISA 13. Kohustused kindlustuslepingutest

	31.12.2008	31.12.2007
Kohustused otsesest kindlustustegevusest		
Ettemaksed kindlustusvõtjatelt	1 304 499	1 400 510
Kohustused vahendajatele	482 415	422 867
Kokku kohustused otsesest kindlustustegevusest*	1 786 914	1 823 377

Kindlustustehnilised eraldised kokku	611 204 052	526 177 508
--------------------------------------	-------------	-------------

Kokku kohustused kindlustuslepingutest	612 990 966	528 000 885
---	--------------------	--------------------

* Kõik kohustused otsesest kindlustustegevusest on realiseeritavad lähima 12 kuu jooksul, mistõttu võib neid lugeda lühiajalisteks kohustusteks.

Kindlustustehnilised eraldised	Elukindlustuse eraldis	Rahuldamata nõuete eraldis	Boonuste eraldis	Tehnilised eraldised kokku
Seisuga 31.12.2006	405 303 134	3 357 803	6 292 707	414 953 644
Lisatud elukindlustus-eraldise koosseisu	6 292 707	-	-6 292 707	-
Aruandeperioodil arvestatud	102 688 166	-227 278	8 762 976	111 223 864
Seisuga 31.12.2007	514 284 007	3 130 525	8 762 976	526 177 508
Lisatud elukindlustus-eraldise koosseisu	8 762 976	-	-8 762 976	-
Aruandeperioodil arvestatud	84 274 231	752 313	-	85 026 544
Seisuga 31.12.2008	607 321 214	3 882 838	-	611 204 052

LISA 14. Kindlustuslepingute tehnilised eraldised kindlustusliikide lõikes

	2008	2007
Lisakindlustuse eraldised		
Aruandeperioodi alguses	2 999 097	2 820 200
Muutused läbi kasumiaruande	818 762	178 897
Aruandeperioodi lõpuks	3 817 859	2 999 097
Elukindlustuse tehniline eraldis		
Aruandeperioodi alguses	523 178 411	412 133 444
Muutused läbi kasumiaruande	84 207 782	111 044 967
Aruandeperioodi lõpuks	607 386 193	523 178 411
Kokku kindlustustehnilised eraldised	611 204 052	526 177 508

LISA 15. Finantskohustused investeerimislepingutest

	2008	2007
Finantskohustused investeerimislepingutest – õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande		
Aruandeperioodi alguses	849 033 473	559 045 718
Laekunud maksed	205 045 011	344 988 718
Teenustasud	-13 247 964	-11 704 005
Eraldised ja väljamaksed	-205 640 373	-76 571 566
Väärtuse muutus (Lisa 22)	-333 631 686	33 274 608
Aruandeperioodi lõpuks (Lisa 2.5)	501 558 461	849 033 473
Finantskohustused investeerimislepingutest – korrigeeritud soetusmaksumuses		
Aruandeperioodi alguses	117 869 016	96 510 871
Laekunud maksed	28 664 992	30 704 445
Teenustasud	-8 285 341	-9 167 677
Eraldised ja väljamaksed	-27 573 833	-5 690 768
Muutus intressides ja boonustes (Lisa 22)	2 716 837	5 512 145
Aruandeperioodi lõpuks (Lisa 2.5)	113 391 671	117 869 016

Suurem osa finantskohustustest on pikaajalised (ca 99%).

LISA 16. Aktsiakapital

	31.12.2008	31.12.2007
Aktsiad kokku (tk.)	4 700 000	4 700 000
Aktsia nimiväärtus	10 krooni	10 krooni

AS SEB Elu- ja Pensionikindlustuse emaettevõtteks on AS SEB Pank, kellele kuulub 100% aktsiatest. Emaettevõtte kuulub 100% panganduskontserni emaettevõttele SEB AB, kes on ka lõplikku kontrolli omav osapool.

Seadusest tulenev nõue elukindlustusseltsi aktsiakapitalile on vähemalt 3 miljonit eurot.

LISA 17. Tulu brutopreemiatelt

	2008	2007
Preemiad kindlustuslepingutest	193 672 923	185 900 866
Riskitasud investeerimislepingute riskikaitsete eest	3 605 911	3 091 152
Tulu brutopreemiatelt kokku	197 278 834	188 992 018

Kõik elukindlustuslepingud on sõlmitud ja nendelt saadud tulu on teenitud Eestis.

Osa klientidest otsustab kindlustuslepingu (või ka investeerimislepingu) tähtaja saabumisel sõlmida ettevõttega uue lepingu. Lepingu pikendamisel sõlmitakse kliendiga uus kindlustusleping (või investeerimisleping) ning eelnevast lepingust vabanenud summad suunatakse uude lepingusse ning kasumiaruandes kajastatakse preemiatulu ja/või hüvitise maksmine ilma et toimuks reaalselt raha liikumist ettevõttest välja. Sellest tulenevalt ei ole rahavoogude aruandes kajastatud laekumised ja maksed kindlustus- ja investeerimislepingutest ning kasumiaruandes kajastatud väljamaksed ning kogutud preemiad üheselt võrreldavad.

LISA 18. Edasikindlustuslepingute tulud ja kulud

	2008	2007
Swiss-Re		
Edasikindlustuse preemia	-7 117 660	-7 237 442
Edasikindlustuse osa makstud nõuetes (21)	1 672 270	6 829 945
Edasikindlustuse komisjon ja kasumis osalemine (Lisa 24)	1 979 628	-102 933
Edasikindlustuslepingu tulem	-3 465 762	-510 430

	2008	2007
Gen-Re		
Edasikindlustuse preemia	-418 916	-65 514
Edasikindlustuse osa makstud nõuetes (Lisa 21)	700 000	-
Edasikindlustuslepingu tulem	281 084	-65 514

LISA 19. Teenustasutulu

	2008	2007
Investeeringisriskiga investeerimislepingute haldustasud	12 089 218	10 980 200
Garanteeritud intressiga investeerimislepingute haldustasud	5 838 175	6 800 331
Teenustasu tulud kindlustuslepingutelt kokku	17 927 393	17 780 531
Teenustasud fondihalduritelt	3 483 661	1 461 406
Teenustasu tulud kokku	21 411 054	19 241 937

LISA 20. Kasum/kahjum investeeringutelt

	2008	2007
Finantstulu õiglase väärtuse muutusest		
Kasum (kahjum) väärtpaberitest		
Kasum aktsiate ja investeerimisfondide osakute müügist	16 386 618	22 283 249
Dividenditulu	1 977 199	1 184 346
Intressitulu rahaturufondide osakutelt	1 620 819	1 304 392
Kasum võlakirjade müügist	7 776 181	873 901
Intressitulu võlakirjadelt	16 354 380	12 859 924
Kahjum aktsiate ja investeerimisfondide osakute ümberhindlusest (neto)	-67 667 337	-7 150 532
Kahjum võlakirjade ümberhindlusest (neto)	-37 977 621	-3 847 332
Kahjum investeerimisfondide osakute müügist	-42 462 393	-363 037
Kahjum võlakirjade müügist	-10 845 802	-1 255 361
Kokku kasum/kahjum väärtpaberitest	-114 837 956	25 889 550
Kauplemise eesmärgil hoitava vara kasum		
Kasum valuutaforvard ja swap tehingutest	28 659 827	10 848 294
Kasum futuuridest	33 587 160	1 988 996
Kahjum valuutaforvard ja swap tehingutest	-29 841 874	-3 024 985
Kahjum futuuridest	-25 201 389	-1 716 745
Kokku kasum	7 203 724	8 095 560
Tulu korrigeeritud soetusmaksumuses finantsvaradelt		
Intressitulu deposiitidelt	14 436 803	7 943 069
Kokku kasum investeeringutelt	-93 197 429	41 928 179

LISA 21. Kindlustuslepingute väljamaksed ja kohustuste muutus

	2008	2007
Kindlustussummad	11 913 778	14 310 820
Hüvitised	6 838 315	10 139 666
Tagasiostussummad	48 216 404	18 602 150
Nõuete käsituskulud (Lisa 23)	912 708	930 163
Edasikindlustuse osa makstud nõuetes (Lisa 18)	-2 372 270	-6 829 945
Muutus rahuldamata nõuete eraldises (Lisa 13)	752 313	-227 278
Edasikindlustuse osa rahuldamata nõuete eraldise muutuses	-41 567	287 500
Muutus elukindlustuse eraldises kogusumma (Lisa 13)	84 274 231	102 688 166
Boonused netona edasikindlustusest (Lisa 13)	-	8 762 976
Kindlustuslepingute väljamaksed ja kohustuste muutus kokku	150 493 912	148 664 218

LISA 22. Investeerimislepingute finantskohustuste väärtuse muutus

	2008	2007
Investeerimisriskiga elukindlustuslepingute investeeringute väärtuse muutus*	333 631 711	33 274 759
Investeerimisriskiga elukindlustuslepingute finantskohustuste muutus (Lisa 15)	-333 631 686	-33 274 608
Garanteeritud intressiga investeerimislepingute finantskohustuste muutus (Lisa 15)	-2 716 837	-5 512 145
Investeerimislepingute finantskohustuste väärtuse muutus kokku	-2 716 811	-5 511 994

* Investeerimisriskiga elukindlustuslepingute väärtuse muutus sisaldab dividenditulu summas 5 010 (2007: 4 760) tuhat krooni ja halduskulusid summas 3 454 (2007: 2 103) tuhat krooni.

LISA 23. Tegevuskulud

	Sõlmimiskulud		Administratiivkulud		Käsitluskulud (Lisa 21)	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Tööjõukulud	15 109 350	18 659 729	5 706 614	6 173 245	345 794	321 425
Vahenduskulud	7 586 405	9 194 870	3 037 086	26 407	-	-
Kulud ruumidele	2 198 030	1 633 189	710 854	471 397	81 100	62 639
Kontoritarvete kulud	112 564	101 525	137 987	112 405	1 620	4 457
Põhivarade kulum (Lisad 9, 10)	263 690	138 343	201 033	121 094	12 699	1 271
Muud kulud	8 034 385	8 735 023	12 120 466	13 032 700	471 495	540 371
Muutus kapitaliseeritud sõlmimiskuludes (Lisa 9)	1 289 136	307 970	-	-	-	-
Kokku	34 593 560	38 770 649	21 914 040	19 937 248	912 708	930 163

Müügiesindajatele tasutud komisjonitasude summa aruandeperioodil oli 8 150 732 krooni, millest 8 125 542 krooni arvestati lepingute sõlmimise eest ja 25 190 krooni preemiate kogumise eest. Eelmise aasta sama perioodi jooksul 11 443 391 krooni, millest sõlmimise eest 11 412 133 krooni ja preemiate kogumise eest 31 258 krooni.

LISA 24. Muud äritulud ja muud ärikulud

	2008	2007
Muud äritulud		
Edasikindlustuse komisjon ja kasumis osalemine (Lisa 18)	1 979 628	-102 933
Komisjonitasu portfelli haldurilt	2 171 327	2 473 876
Kulusse kantud nõuete laekumine	-	42 000
Tulu vahendustegevusest	-	107 787
Tulu koolitusest	1100	-
Muud tulud	-	19 038
Muud äritulud kokku	4 152 055	2 539 768
Muud ärikulud		
Kulud Kindlustusseltside Liidule	207 294	172 256
Kulud juriidilisele teenindamisele	808	-
Muud kulud	15 017	13 631
Muud ärikulud kokku	223 119	185 887

LISA 25. Tehingud seotud osapooltega

Aastaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks omanikku (emaettevõtte) ja teisi samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtteid, juhtkonda, nõukogu ja nende lähikondsed ning nendega seotud ettevõtted (aktsiakapital on kirjeldatud Lisas 16).

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialed for the purpose of identification only Initsiaalid/initials <u>V.K.</u> Kuupäev/date <u>31.03.09</u> PricewaterhouseCoopers, Tallinn
--

	31.12.2008	31.12.2007		
Nõuded				
Emaettevõte	304 128 756	295 579 161		
Emaettevõtte teised tütaretevõtted	104 268	506 106		
Kohustused				
Emaettevõte	1 559 515	1 893 147		
Emaettevõtte teised tütaretevõtted	240 018	465 617		
Intressitulu	2008	2007		
Emaettevõte	15 180 255	8 260 199		
Teenuste ost-müük	Ostud 2008	Müügid 2008	Ostud 2007	Müügid 2007
Emaettevõte	20 933 238	7 375	20 487 557	153 009
Emaettevõtte teised tütaretevõtted	2 451 023	1 377 120	5 825 892	1 461 406

Emaettevõttele müüdi II pensionisamba vahendusteenust ning omakorda osteti III pensioni vahendusteenust. Kulude suurenemine võrreldes eelmise aastaga on tingitud vahendusteenuste kasvust. Emaettevõtet teistelt tütarettevõtetelt osteti renditeenuseid ja väärtipaberiportfellidega seotud haldamisteenuseid ning omakorda saadi tulu SEB fondiosakute tehingutelt.

Juhatuse liikmetele maksti 2008.aastal tasudeks 3,8 miljonit krooni (2007.aastal 2,8 miljonit krooni). Nõukogu liikmetele 2008.aastal ega 2007. aastal tasusid ei makstud. Juhatuse liikmetele tehti erisoodustusi 38,6 tuhande krooni väärtuses, millele lisandus maksukulu 26,4 tuhat krooni (2007. aastal: 35,8 tuhat krooni, millele lisandus maksukulu 25,2 tuhat krooni) ning nõukogu liikmetele tehti erisoodustusi 2,3 tuhande krooni väärtuses, millele lisandus maksukulu 1,6 tuhat krooni (2007.aastal: 2,7 tuhat krooni, millele lisandus maksukulu 1,9 tuhat krooni).

Juhatuse liikmetel on kompensatsioon kuni 12 kuu tasumäära suurune juhul kui teda ei valita tagasi juhatusse liikmeks või kui juhatusse liige keeldub pakutud töölepingulisest ametikohast AS-is SEB Pank või AS SEB Panga konsolideerimisgruppi kuulavas äriühingus.

LISA 26. Tingimuslikud kohustused

Võimalik tulumaksukulu, mis kaasneks dividendide maksmisega

AS SEB Elu- ja Pensionikindlustuse jaotamata kasum (arvestades seaduses ettenähtud kohustust ja põhikirjas määratud tingimust kanda 10% aruandeaasta puhaskasumist kohustuslikku reservkapitali) seisuga 31.12.2008 moodustas 55 992 653 krooni (31.12.2007: 146 403 307 krooni).

Dividendide väljamaksmisel omanikule alates 1. jaanuarist 2009 kaasneb sellega tulumaksukulu 21/79 (kuni 31. detsember 2008: 21/79 ja kuni 31. detsember 2007: 22/78) netodividendidena väljamakstavalt summalt. Seega on bilansipäeva seisuga eksisteerinud jaotamata kasumist omanikele võimalik dividendidena välja maksta 44 677 410 krooni ning dividendide väljamaksmisega kaasneks dividendide tulumaksu kulu summas 11 315 243 krooni. Seisuga 31. detsember 2007 oleks dividendidena võimalik olnud välja maksta 116 015 536 krooni, millele oleks kaasnud tulumaksu kulu summas 30 388 071 krooni.

31.12.2008 seisuga kuulub 100% AS SEB Elu- ja Pensionikindlustuse aktsiatest AS SEB Pangale, kes otsustab dividendide maksmise üle. AS SEB Elu- ja Pensionikindlustuse juhatus teeb AS SEB Elu- ja

Pensionikindlustuse aktsionäride koosolekul ettepaneku aruandeaasta jaotamata kasumit dividendideks mitte välja maksta.

Maksurevisjoni võimalik mõju

Maksuhaldur ei ole aastatel 2004 - 2008 ettevõttes läbi viinud maksurevisjoni. Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 6 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahv. Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata ettevõttele olulise täiendava maksusumma.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks Initialed for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials <u>V.k.</u>
Kuupäev/date <u>31.03.09</u>
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE

AS SEB Elu- ja Pensionikindlustus aktsionäridele

Oleme auditeerinud kaasnevat AS SEB Elu- ja Pensionikindlustus (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2008, kasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid.

Juhatuse kohustused raamatupidamise aastaaruande osas

Juhatuse kohustuseks on raamatupidamise aastaaruande koostamine ning õige ja õiglane esitamine kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, nõuetega. Selle kohustuse hulka kuulub asjakohase sisekontrollisüsteemi kujundamine ja töös hoidmine, mis tagab raamatupidamise aastaaruande korrektse koostamise ja esitamise ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta; asjakohaste arvestuspõhimõtete valimine ja rakendamine; ning antud tingimustes põhjendatud raamatupidamishinnangute tegemine.

Audiitori kohustused

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamust raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamiseks põhjendatud kindlustunnet, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arv näitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad audiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab auditor nende riskihinnangute tegemisel arvesse õige ja õiglase raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ning esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Arvamus

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne olulises osas õigesti ja õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31. detsember 2008 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Stan Nahkor
Vannutatud audiitor

31. märts 2009

Kahjumi katmise ettepanek

AS SEB Elu- ja Pensionikindlustuse juhatus teeb ettepaneku katta 2008 aasta puhaskahjum summas
90 410 954 krooni jaotamata kasumi arvelt.

Juhatus ja nõukogu allkirjad 2008. majandusaasta aruandele

AS SEB Elu- ja Pensionikindlustuse 2008. majandusaasta aruanne, mis on kinnitatud aktsionäride üldkoosoleku poolt 21. aprillil 2009. otsusega, allkirjastamine 21. aprillil 2009.:

Juhatus:

Juhatusesimees: Indrek Holst

(allkiri)

Juhatuseliige: Jaanus Sibul

(allkiri)

Juhatuseliige: Maarika Liivamägi

(allkiri)

Nõukogu:

Nõukoguesimees: Ahti Asmann

(allkiri)

Nõukoguliige: Peter Nilsson

(allkiri)

Nõukoguliige: Ain Rasva

Alates 04.04.2009 ei ole Ain Rasva nõukogu liige
(allkiri)

Nõukoguliige: Paulius Tarbunas

(allkiri)

AS SEB Elu-ja Pensionikindlustus

Majandusaasta aruanne 2008
(Eesti kroonides)

AS SEB Elu- ja Pensionikindlustus aktsionäride nimekiri

Aktsionär: AS SEB Pank
Osalus: 100%
Asukohariik: Eesti Vabariik

AS SEB Elu- ja Pensionikindlustus

Majandusaasta aruanne 2008
(Eesti kroonides)

AS SEB Elu- ja Pensionikindlustuse müügitulu vastavalt EMTAK 2008-le

EMTAK Tegevusala	2008
65111 Elukindlustus	189 742 258